

БАЧУ, ЧУЮ, ВІДЧУВАЮ

ПРОЄКТ

Тема проєкту: «БАЧУ – ЧУЮ – ВІДЧУВАЮ»

Автори: творча група ЗДОН№23

Заклад дошкільної освіти №23 «Лелека»

2021

*Якщо хочеш досягнути
У житті своїм вершин,
Математику збагнути
Мушиш тонко, до глибин.*

Компетентність дошкільника в розумовій діяльності засвідчується його здатністю розмірковувати, порівнювати, робити певні узагальнення, обчислювати, класифікувати, упорядковувати висловлювання, висувати елементарні гіпотези на основі власного сенсорного досвіду. Саме тому в основному Базовому компоненті особливу увагу приділено сенсорному розвитку дитини. Так, освітня лінія «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі» передбачає «формування доступних дитині дошкільного віку уявлень, еталонів, що відображають ознаки, властивості, відношення предметів і об'єктів навколишнього світу». Основа пізнавального розвитку дитини — сенсорний розвиток.

Сенсорний розвиток дитини — це розвиток її відчуттів і сприймань, формування уявлень про зовнішні властивості предметів: форму, колір, розмір, положення у просторі тощо. Для кожного віку визначені завдання сенсорного виховання, які відповідають рівню розвитку сприймання і водночас сприяють переходу до вищих рівнів.

1. **Тема проекту:** Пізнавально - ігровий.
2. **Термін реалізації:** короткостроковий (1 рік).
3. **Склад учасників:** груповий (вихователі, дошкільнята, батьки), педагоги ЗДО.

4. **База реалізації проекту:** Заклад дошкільньої освіти №23 «Лелека»

Обґрунтування вибору проблеми:

Педагоги нашого закладу організують змістовну та осмислену життєдіяльність дітей, що дає змогу встановити гармонійну рівновагу між важливими можливостями їхнього психічного розвитку, природними можливостями та вольовою регуляцією у досягненні мети. Така модель можлива в особистісно орієнтованому виховному оточенні, в якому дитина ініціює власні задуми, ідеї, мету логіко-математичної діяльності та обмірковує можливі варіанти дій. Саме в таких умовах є всі можливості для розгортання активності дитини, гармонійного розвитку всіх складових компонентів діяльності: «бачу», «чую», «відчуваю», «граю», «творю».

Традиційна система занять з формування елементарних математичних уявлень виявилася малоефективною щодо математичного розвитку дошкільнят. А за вимогами Базового компонента, заняття в сучасному дошкільньому закладі не є самодостатньою формою роботи з дітьми для забезпечення їх логіко-математичного розвитку. Не заперечуючи заняття як одну з можливих форм організації життєдіяльності дітей, про те не визнаємо його ні основною, ні найпродуктивнішою для його періоду їхнього життя формою.

Ми спроектували освітню діяльність, яка не обмежується тільки заняттями, а здійснюємо її в формах роботи: індивідуальна, ігрова, пошуково-дослідницька.

У малюків ми розвиваємо логіко математичне мислення граючись, бо чим менша дитина, тим більше значення в її житті займає гра, спілкування та продуктивна діяльність. Діти, як у дзеркалі відображають у грі навколишню дійсність, відтворюють те, що бачать у сім'ї, на вулиці, з екрана телевізора. За допомогою ігрових ситуацій значно легше зосередити увагу дитини, поліпшити сприймання матеріалу. Гра – провідний вид діяльності дошкільника. Саме в

процесі ігрової діяльності діти виконують безліч різних математичних і логічних операцій, лічать предмети та об'єкти, порівнюють їх за величиною та формою, групують, класифікують, оперують із множинами. Тому принцип інтеграції ми реалізуємо в ігровій діяльності.

Для посилення та формування математичних уявлень у дошкільнят дуже важливо налагодити партнерські стосунки з батьками, які не знають як розвивати логіко-математичні уявлення своїх дітей. Дуже важливо використовувати різноманітні форми роботи, щоб поділитися сучасними стратегіями, обговорити, як батьки можуть повторити, закріпити даний матеріал під час різноманітних видів діяльності в домашніх умовах.

5. Мета проекту: формування особистості з новим стилем мислення, готової увійти в русло достатньої компетентності, здатної до самореалізації в професійній сфері.

6. Завдання проекту:

Сформувати у дітей уміння мислити самостійно, творчо, зосереджувати та переключати увагу, запам'ятовувати та відтворювати, знаходити нестандартні рішення.

Озброїти педагогів дидактичними знахідками, виховними ідеями, педагогічними скарбами, які б сприяли переходу педагога на новий рівень фахової майстерності.

Залучити до єдиного освітнього простору, надати допомогу сучасній родині в питанні пізнавального розвитку дошкільника.

7. Цілі проекту

Створити умови для ефективного науково-методичного супроводу діяльності молодого педагога.

Підняти рівень методологічної підготовки вихователя, мотивації в отриманні додаткових знань.

Забезпечити розвиток просторових уявлень і уяви на рівні практичних і дослідницьких дій, формувати на цій основі елементи конструкторського мислення.

Зацікавити дошкільнят вивченням математики та дати зрозуміти, що ця наука важлива та дуже цікава.

8. Характеристика проекту:

- за кінцевим результатом - теоретико-практичний;
- за кількістю учасників- колективний;
- за тривалістю – довготривалий, послідовний;
- за ступенем самостійності – частково пошуковий;
- за характером контактів – внутрішній.

9. Прогнозований результат:

Педагоги повинні твердо вірити, що коли інтегрувати розвиток математичних уявлень впродовж дня, а не виокремлювати їх у заняття з математики, сучасні дошкільники виростуть такими, які розуміють, цінують та застосовують математичні поняття у широкому та практичному контексті.

Дослідницька лабораторія

Інтегроване заняття «Подорож королеви-Лего»

вихователь Дедурик О.В.

II молодша група

Мета: Вправляти в утворенні іменників – назв дитинчат, вдосконалювати діалогічне мовлення дітей (уміння вступати в діалог; висловлювати судження так, щоб воно було зрозуміло оточуючим; характеризувати казкових героїв); розвивати логічне мислення, інтерес до конструювання пам'ять, уяву; виховувати вміння приймати поставлену вихователем завдання; прагнути до результату.

Обладнання: ноутбук, флешка, склянка з водою, склянка з брудною водою, книжка казок, малюнки з тваринами, конструктор Лего, схема квітки.

Хід заняття:

Вихователь: Діти, підходьте всі до мене. А у нас сьогодні гості. Давайте і їх привітаємо, (діти вітаються з гостями)

Вихователь: Як ваші справи? А який у вас настрій? Ой, ви чуєте, хтось стука в двері! Я зараз піду подивлюся.

(Діти залишаються стояти півкола з помічником вихователя. Тим часом вихователь вдягає костюм Лего-цеглинка та заходить до групи)

Лего - цеглинка: Ой, привіт! А де це я діти?

Діти: у дитячому садочку.

Лего - цеглинка: Ого, скільки тут вас. А ви знаєте хто я така?

Діти: Ні.

Лего - цеглинка: Я, маленька цеглинка з конструктора Лего! Я лежала у великій коробці з Лего та випала по дорозі. З мене повинні були щось зконструювати, а тепер без однієї деталі нічого не вийде. Діти, допоможіть мені знайти інші цеглинка Лего для конструювання!

Діти: Так, допоможемо.

Лего - цеглинка: Попереду нас чекають різноманітні пригоди, то ходімо всі за мною.

(Лунає весела казкова музика і діти йдуть по колу разом з цеглинкою Лего. На підлозі знаходять торбинку.)

Лего - цеглинка: Подивіться, що це таке? А як ви гадаєте, що може лежати у торбинці?

Діти: цукерки, машина, чобітки, гроші та інші.

Лего - цеглинка: Давайте подивимось, але тут вузлик зав'язаний. Нам треба його розв'язати. Але ця торбинка незвична і вона просто так не розв'язується, тому нам треба виконати одне завдання!

Лего - цеглинка: Нам необхідно зробити одну вправу.

(Діти сідають півкола біля вихователя і виконують всі вправи з вихователем)

Жив собі веселий Язичок у своєму будиночку. А будиночок цей - рот. І в цього будиночка також є дверці і не одні. Перші дверці - губи, а другі дверці - зуби.

І стеля в цьому будиночку є, вона називається піднебіння. («Підніми свій язичок угору, знайди стелю. Подивіться, як роблю це я») Коли ми мовчимо, і перші, і другі дверці в будиночку, зазвичай, зачинені і Язичка не видно. («Подивись, як у мене закритий рот».)

Язичок не завжди сидить у будиночку. Він то біжить із будиночка, то знову ховається в ньому. Ось Язичок висунув кінчик - подивився, яка погода на дворі.

Побачив Язичок, що світить сонечко, і вирішив вийти на двір, погріти спинку. Подивіться, який широкий Язичок. (Висуньте язик, щоб дитина побачила спинку язика і також висунула язик.)

Раптом подув сильний вітер. Язичкові стало холодно і він заховався у будиночок. (Покажіть це дитині, пропонуючи повторювати рухи.)

Трохи поспавши, Язичок знову вийшов із будиночка. Вийшов, сидить на ганочку.

Сидить, дивиться навколо. Побачив, як кошеня п'є молоко. Ось так. (Покажіть, як п'є кошеня. - Покажіть, як п'є котик молоко?) Потім котик облизнувся і пішов спати.

Погуляв Язичок і втомився. Знову пішов додому і зачинив усі дверці. Кожні дверці у будиночку із двох половинок. Вони теж багато чого вміють. Ось їм весело, і вони посміхаються. Коли вони сердяться, то витягуються в трубочку. (Поясніть, як губи посміхаються і сердяться.)

А зараз зачинимо всі дверці, нехай Язичок трохи відпочине.

Вихователь вимовляє по черзі звуки а, о, і, у, е, а діти повторюють.

Торбинка відкривається.

Лего - цеглинка: А ось що лежить у торбинці. Це книжка казок.

Лего - цеглинка: Яка товста книжка! Давайте її відкриємо. А тут казочка, я вам почну її читати, а ви відгадаєте, як вона називається.

- Жили собі дід та баба. І була у них онучка Машенька. Пішла вона з подружками до лісу і заблукали.

Діти: Маша та Ведмідь.

Лего - цеглинка: А навіщо взагалі ходять до лісу?

Діти: Збирати гриби, ягоди, гуляти, відпочивати, квіточки рвати.

Лего - цеглинка: Що могло трапитись з Машею в лісі?

Діти: Заблукала, зустріла ведмедя, зустріла вовка, зайця, вовк міг з'їсти Машу.

Лего - цеглинка: Маша довго жила у ведмедя і бачила дуже багато звірів. Я зараз буду вам показувати малюнки лісових звірів, а ви будите називати їх дитинчат.

Ведмідь – ведмежа

Лисиця – лисеня

Вовк – вовченя

Жаба – жабеня

Заєць – зайченя

Лего - цеглинка: Молодці! Які ви розумні.

А в конструкторі Лего теж живуть різноманітні звірі. Давайте ми з вами її пошукаємо.

(Діти підходять до столу на якому зроблена галявина з лего. В кошику лежать різноманітні деталі - великі та малі, діти знаходять по черзі деталі, які нагадують звірів та називають їх).

Лего - цеглинка: Ой, діти, а в торбинці ще щось лежить. Що ж це таке? (флешка). А що ж нам з нею робити? (приєднати до комп'ютера). Давайте ж подивимось що записано на цій флешці? Сідайте будь ласка на стільчики.

На екрані з'являються по черзі різноманітні герої з казок, діти повинні дати характеристику кожному герою та пояснити чому.

Лего - цеглинка: А я взагалі не знаю хто це такі! Ось ви мені і розкажете.

1. «Коза – дреза»

На екрані з'являється мультфільм коза- дреза.

Діалог з дітьми. Як же називається ця казка? – Коза –Дреза. А яка коза? - Вперта, хитра, зла, ледача.

А можна так себе поводити? Ні.

2. «Колосок» або «Півник та двоє мишенят»

На екрані з'являються мишенята, а потім півник.

Діалог з дітьми. Хто це? Як звать мишенят?

Круть та Верть. Чому їх так звать?

- Тому що вони балувані, непосидючі.

- А які ще вони?

- ледащі, хитрі, не поважають дорослих.

- А що ми можемо сказати про півника? Якій він?

Добрый, хороший, працьовитий, розумний, сильний.

3. Лисиця та вовк.

На екрані з'являється лисиця та вовк.

Діалог з дітьми. Як називається ця казочка? –

Лисиця та вовк. – Давайте скажемо яка лисиця?

- Хитра, смілива, руда – А чому вона хитра? - Бо вона розумна.

- А ще яка вона? - брехлива. – Так, брехлива, вона обдурила вовка. А навіщо вона так себе поводить?

- Тому що вона голодна, хоче їсти, щоб все за неї робили інші. А ви знаєте ще казочки в яких є лисиця? - «Колобок», «Зайчикова хатка».

А який вовк? - Злий, хижий, голодний, простий – наївний, нерозумний, в нього поганий характер. – А чому він злий? - Тому що голодний, самотній, замерзлий, йому ніде жити. А в яких казках ще зустрічається вовк? - «Вовк та семеро козенят»,

«Колобок»,

«Червона шапочка»,

«Солом'яний бичок», «Ну постривай» та інші.

Лего -
цеглинка: Які ви молодці!!!
Скільки всього

знаєте. Ви вже мабуть втомились, підходьте до мене зараз будемо розважатись!

Лего – цеглинка зі свого мішечка дістає всім дітям по одній цеглинці лего, різного кольору.

Фізкультхвилинка:

Кубик Лего непростий
Він маленький, чарівненький...
Ось цеглиночку візьмемо
На голівку покладемо
Всі присядемо гарненько
Щоб не впала – потихеньку
Обережненько встаємо
І у руки знов візьмемо
Покладемо на підлогу
Самі вирушим по колу
Біля іншої - зупинка,
Знов до рук візьмем цеглинку
Між долонями стискаємо
І навколо повертаємо
З нею весело стрибати
Можна в схованки пограти...
Ще малюнок намалюємо
І сусіду подаруємо
Лего в руки ми візьмемо
І на місце повернемо

На екрані з'являється невеличкий сюжет про Бабу Ягу.

Лего - цеглинка: Діти, а хто ж це така? - Баба яга. – А в яких казках ви зустрічали Бабу Ягу?

- «Гуси лебеді», «Домовий Кузя», «А баба Яга проти».

А як ж вона ця Баба Яга?

- Зла, страшна, хитра – А чому?

– Тому що вона самотня, вона безробітна, немає грошей на їжу та інше. –

А на чому пересувається Баба Яга?

- На метлі?

- А якби в неї були гроші на чому вона б могла пересуватись?

– На машині, автобусі, велосипеді, мотоциклі та навіть літаку.

- А що ж треба зробити щоб Баба Яга стала доброю?

- Сказати лагідні слова, подарувати туфлі, цукерки, квіточки.

- Діти, я знаю чому Баба Яга зла та сумна. В неї не має конструктора Лего. А у вас є такий конструктор? А що ви з нього можете зробити?

– Машину, Дерево, квіточку.

А яка зараз пора року?

– Весна!

Тож давайте зробимо з Лего квіточку.

Діти сідають за стіл, у кожного лежить набір конструктора Лего – Дупло та схема квітки.

У однієї дитини за схемою не вистачає однієї деталі Лего.

Лего - цеглинка достає з мішечка деталь такого ж кольору як і вона сама і дає дитині.

Лего - цеглинка: Ось нарешті, я знайшла своє місце! Тепер я буду частинкою червоної квіточки. Віднесемо квіточки на галявину. Бувайте малята!

Помічник вихователя: Діти, треба повертатись до дитячого садочка.

Лунає музика, діти ідуть по колу. До групи повертається вихователь.

Діти радісно її зустрічають!

Вихователь: Діти, а де ви були? Я заходила до групи а вас не було.

Діти: Ми були в лісі.

Вихователь: А що ви там робили?

Діти: дивилися мультфільми.

Вихователь: А ви самі були, чи с кимось? А про кого були мультфільми?

Діти: З Лего – цеглинкою. «Коза – дереза», «Лисиця і вовк», «Півник та два мишиня» або «Колосок», бачили Бабу Ягу.

Вихователь: Вам сподобалось? А ви зрозуміли, що треба гарно себе поводити, тоді ви виростите доброю людиною. Підходьте до мене, я вам щось покажу.

Діти підходять до столу. На столі стоїть велика склянка з водою та маленька склянка з чорною фарбою.

Вихователь: – Діти, уявіть, що ви – це ця чиста вода. У вас чиста душа. Аж раптом так трапилось, що ви зробили щось погане...Образили свого друга, штовхнули або вдарили, вдарили тварину, кинули камінням та інш.

Вихователь вливає чорну фарбу до склянки з водою. Вода стає вся чорною.

Вихователь: Подивіться, що сталось з водою. Вода залишилась чистою, прозорою?

Діти: Ні.

Вихователь: Ось так і ви не можете залишатись хорошими, якщо будете робити погані, злі вчинки: сваритись, битись, говорити погані слова, ябідничати....

Вихователь: Давайте цю склянку накриємо хустиночкою, а ви підійдіть до мене. Давайте всі зараз разом з вами покажемо обличчя який у нас злий вовк, а тепер давайте всі покажемо як він вміє гарчати. Тепер давайте ми його проженемо, а для цього треба всім посміхнутись а можна ще й засміятися!

А тепер давайте подивимось на нашу склянку з чорною водою!

(Тим часом помічник вихователя змінює склянку з брудною водою на чисту) Діти, подивіться, від ваших посмішок вода в склянці знов стала прозорою та чистою! Тож давайте завжди посміхатись один одному та ніколи не бути такими як вовк!

Дидактичні ігри

Молодша група

За методикою в молодшій групі роль ведучого завжди бере на себе дорослий, так як діти ще не можуть розподілити свої ролі в грі. Для дітей молодшої групи педагог вибирає найпростіші ігри. Метою ігор є закріпити

колір (синій, червоний, жовтий, зелений, білий) деталей конструктора LEGO, форму (квадрат, прямокутник).

Гра «Розклади за кольором»

Мета: Закріпити колір деталей конструктора LEGO.

Матеріал: цеглинки LEGO синього, червоного, жовтого, зеленого, білого кольорів 2 x 2, 5 коробок відповідного кольору.

Хід гри:

Діти по команді ведучого розкладають цеглинки LEGO по коробочках відповідно до кольору.

Гра «Передай цеглинку»

Мета: Розвивати координацію руху.

Матеріал: 1 велика цеглинка LEGO.

Хід гри:

Ведучий заплющує очі. Діти стоять у колі і за командою ведучого: «Передавай», швидко передають цеглинку один одному. Коли ведучий скаже: «Стоп», він відкриває очі. У кого з дітей виявився цеглинка, той стає ведучим.

Середня група

Діти вже знають колір деталей, форму. Тому ігри трохи ускладнюються. Діти вчаться працювати за картками із кольоровим зображенням. Метою гри є навчатися користуватися картками, запам'ятати назви деталей конструктора LEGO, розвивати увагу, швидкість, координацію рухів, мислення.

Гра «Розклади деталі по місцях»

Мета: закріпити назви деталей конструктора LEGO.

Матеріал: коробочки, деталі конструктора LEGO 2x2, 2x4, 2x6, дзьобик, лапка, овал, півколо.

Хід гри:

Дітям даються коробочки і конструктор, розподіляються деталі на кожну дитину по дві. Діти повинні за короткий час зібрати весь конструктор. Хто все збере без помилок той і виграв.

Гра «Знайди споруду»

Мета: Розвивати увагу, спостережливість, уміння співвіднести зображене на картці з моделями споруд.

Матеріал: коробка з картками, моделі споруд.

Хід гри:

Діти по черзі дістають з коробки картку, уважно її роздивляються, називають, що зображено і шукають серед запропонованих моделей споруд. Той хто помиляється, бере іншу картку.

Гра «Незвичайний капелюх»

Мета: Розвивати спритність, координацію руху.

Матеріал: велика цеглинка LEGO.

Хід гри:

Дитина кладе на голову цеглинку LEGO. Інші діти дають їй завдання. Наприклад, пройти два кроки, присісти, підняти одну ногу, постояти на одній нозі, покружляти. Якщо дитина виконала три завдання і у неї не впала цеглинка з голови – вона виграла і отримує приз.

Старша група

Діти старшого дошкільного віку в іграх більш самостійні і можуть взяти на себе роль ведучого. В іграх розвиваються колективізм, пам'ять, мислення.

Гра «Таємнича торбинка»

Мета: Вчити відгадувати деталі конструктора на дотик.

Матеріал: конструктор LEGO, торбинка.

Хід гри:

Ведучий тримає торбинку з деталями конструктора LEGO. Діти по черзі беруть одну деталь і розпізнають її на дотик. Після витягують з торбинки і всім показують.

Гра «Назви і побудуй»

Мета: Вчити працювати в колективі. Закріпити назви деталей конструктора LEGO.

Матеріал: конструктор Лего «Дупло».

Хід гри:

Ведучий кожній дитині по черзі дає деталь конструктора. Дитина називає і залишає у себе. Коли у кожної дитини буде по три деталі ведучий дає завдання придумати, побудувати і презентувати з усіх деталей одну споруду.

Гра «Побудуй, не розплющуючи очей»

Мета: Вчити будувати з закритими очима. Розвивати дрібну моторику рук, витримку.

Матеріал: плата, конструктор LEGO.

Хід гри:

Перед дітьми плата і конструктор. Діти закривають очі і намагаються щонебудь побудувати. Перемагає той, чия споруда буде цікавішою та оригінальнішою.

Інтегроване заняття «На зустріч з феєю часу»

вихователь Іванова О.М

середня група

Мета: ознайомити дітей з різними видами годинників їх призначенням та будовою; формувати та розширювати уявлення про час, наступність частин доби, зміну дня і ночі; закріпити знання дітей про дні тижня, їх послідовність, вчити співвідносити день тижня з порядковим числівником; закріпити вміння дітей лічити в прямому та зворотньому порядку, вміння розпізнавати та називати геометричні фігури; розвивати увагу, пам'ять, логічне мислення, виховувати зосередженість, наполегливість у досягненні мети.

Матеріал: демонстраційний: різні види годинників, пан- Годинник, глобус, роздавальний: циферблати годинників, пластикові круги, прищіпки, д/ ігри: «Коли це буває?», «Коли у що грали?», «Тижневий годинник»; пластикові пляшки, пісок, аракал.

Хід заняття.

Загадування загадки дітям:

Ніг немає, а ходжу,

Нема рота, а кажу:

Коли спати та вставати,

Та роботу починати.

- Хто це промовляє до нас?

- Навіщо людям потрібні годинники?

- А чи знаєте ви, хто стежить за часом?

- А стежить за часом Фея часу. Чи хотіли б ви з нею зустрітись?

- Щоб її побачити ми маєм виконати завдання, які вона прислала нам у конверті, і правильно відповісти на запитання:

- Після зими буде осінь?

- Сьогодні середа?

- Влітку падає сніг?

- Вчора був понеділок?
- Вночі діти співають пісні?
- Після вівторка йде субота?
- Вдень на небі сяють зорі?

Сюрпризний момент: до нас Фея часу у гості прийшла і скриньку чарівну із сюрпризом принесла.

- Як ви гадаєте, що в ній може бути? (*Припущення дітей*)

- А щоб дізнатися, давайте відчинемо чарівну скриню і поглянемо, що у ній.

Але скринька не проста, і відкриється лише тоді, коли ми правильно виконаєм її завдання: треба з'єднати цифри за порядком і назвати які дивні предмети трапились на шляху Феї часу. (діти називають геометричні фігури)

- Ось і скринька відчинилась.

Діти розглядають предмети, які були у скрині: настінний, настільний, наручний, пісочний годинники, будильник, градусник.

Дидактична гра «Що зайве?»

- Розгляньте, будь ласка, всі предмети, які були в скрині, і назвіть, що на вашу думку, тут зайве, чому?

Вправа «Назви правильно»

- Як назвати годинник, який висить на стіні?

- Який стоїть на столі?

- Який носять на руці?

- Чим відрізняються годинники? (Формою, величиною, кольором, місцем положення, довжиною стрілок.)

- Чим схожі? (На всіх годинниках є цифри, стрілки, всі вони показують час).

- Усі годинники мають циферблат. На ньому розташовуються цифри від 1 до 12.

Фея часу прийшла не сама, ще й пана Годинника із собою привела.

Розгляд дітьми циферблату, називання послідовності, в прямому та зворотньому порядку, цифр на ньому.

Гра з паном Годинником.

- Наш годинник обернувся, раз крутнувся, два крутнувся, свої цифри й погубив.

Швидко цифри ми збиремо й пана Годинника до ладу приведем.

(Діти називають цифру і геометричну фігуру, на якій розташовані цифри й закладають у відповідні отвори циферблату годинника.)

- Пан Годинник дякує вам, за те, що ви його так швидко полагодили.

Розповідь пана Годинника й демонстрація ходи годинника.

- Стрілки в мене є аж дві: довга і коротка, саме вони показують котра година.

Довга стрілка рухається швидше, вона показує хвилини; а коротка крокує повільно- вона показує години.

Хвилина- короткий відрізок часу, година – довгий. Якщо велика стрілка пройшла по кругу один раз, минула година. Коротка стрілка за цей час пересунулася від однієї цифри до другої. Щоб дізнатися, котра година, слід подивитися, як розташовані обидві стрілки.

Завдання від пана Годинника «Стрілки вміло викладаєм, котра година називаєм»:

дітям пропонується на циферблаті виставити стрілки годинника на названі цифри і сказати, яка це година.

Фея часу запрошує дітей до лабораторії часу, і пропонує дітям дослідити, як змінюється положення сонечка в різні частини доби.

Перегляд відеосюжету «Зміна дня і ночі».

- А ви, дітки, бажаєте самі створити сонечко, і навчити пана Годинника розпізнавати по сонечку частини доби.

- Які частини доби ви знаєте, назвіть їх.

Конструювання вихованцями сонечка з площинних пластикових кругів і прищіпок.

Моделювання дітьми на магнітній дошці:

- Ранок – сонечко внизу ліворуч;
- День – сонечко посередині вгорі;
- Вечір - сонечко внизу праворуч.

- Діти, коли вечір надходить на небі з'являються що? (*Зірочки*). Ось такі, як до нас з неба завітала. Але їй сумно самій. Давайте їй подаруємо багато подружок.

Експериментальна діяльність: утворення зірки із сірників за допомогою води.

Як це працює: дерев'яні сірники, втягуючи воду розширюються, намагаючись розпрямитися, з'єднують куточки і утворюють зірочку.

- Як тепер відчувається наша зірочка, чому?
- Порахуйте, скільки кутів мають наші зірочки.

Зірочка пропонує дітям пограти у гру «Коли це буває?»

Дітям пропонується розглянути сюжетні малюнки, на яких зображено діяльність дітей у різні частини доби, висловити свої міркування- яка це частина доби, довести і позначити відповідною фішкою.

Фізкультхвилинка.

- Поки ми із зірками грали Фею часу викрав злий чаклун і у Королівстві Часу все переплуталося. Його мешканці- брати тижні заплутались і не знають хто за ким приходить.

- Діти, а ви знаєте, як називаються брати –дні тижня? Допоможемо їм впорядкуватися?

- Який день тижня сьогодні?
- Який день тижня був вчора?
- Який день тижня буде завтра?
- Який день тижня починає тиждень?
- Назвіть братів по порядку.

Збудуємо з днів тижня тижневий годинник, наведемо лад у Королівстві.

(Діти викладають послідовно усі дні тижня, відповідно до їх порядкового номера)

- Покажіть цифрою, скільки днів тижня?
- Скільки робочих днів?
- Скільки вихідних днів?
- Назвіть дні тижня у зворотньому порядку.

Діти викладають тижневий годинник.

Дидактична гра «Коли у що ми грали?»

Дітям називається день тижня та справу, чи гру у яку ми грали або виконували у той день, діти обирають та викладають відповідну картинку.

Наприклад: у понеділок йшов сніг – на карточці знаходять понеділок, по порядковому номеру- викладають сніжинку; у вівторок ліпили снігову бабу, на карточці знаходять вівторок, по порядковому номеру- викладають снігову бабу і т.д.

Ось ми і навели лад у Королівстві Часу, впорядкували всі дні тижня. А щоб злий чаклун повернув нам Фею часу, ми виготовимо йому, у нашому конструкторському бюро, пісочний годинник.

- Раніше, діти, були пісочні годинники, ось такі (*демонстрація*). Вони не мали ні стрілок, ні цифр. А схожі вони були на два з'єднані конуси, де пісок пересипався з одного конуса в інший і так вимірювали час.

Розглядання дітьми пісочного годинника.

Пояснення поетапного виготовлення.

Виготовлення пісочного годинника.

- Гарні годинники в нас вийшли, подаруємо один з них чаклуну, відправимо йому у посилці поштою.

Поки ми з вами конструювали, нам пан Годинник підготував вікторину. Сьогодні ви багато чого навчилися і дізналися, тож я думаю, що ви дасте правильні відповіді на всі його запитання.

- Що йде не рухаючись з місця? (Час).
- Що за штука, що день і ніч стука? (Годинник)

- Звечора вмирає, вранці оживає. (День)
- Чорна корова весь світ поборолла. (Ніч)
- Одне рядно сім братів тягне. (Тиждень)
- Сім братів віком рівні, іменами різні. (Дні тижня).

Підсумок заняття. Фея часу дякує дітям за те, що визволили її від злого чаклуна і повернули у своє Королівство. До наступних зустрічей, любі діти.

Конспект заняття з математики

вихователь Кліпановська Н.В
старша група

Тема: Іменини Зайчика

Мета: розвивати увагу, асоціативне мислення, вміння порівнювати, аналізувати; вміння працювати з роздавальним матеріалом; виховувати зосередженість, інтерес до математики; закріпити знання дітей про назви плоских та об'ємних геометричних фігур (коло, квадрат, прямокутник, трикутник, овал, куб, квадрат, циліндр, конус), вміти знаходити ці фігури у предметах навколишнього середовища. Спонукаючи дітей під час відповіді на запитання використовувати пояснювальне мовлення.

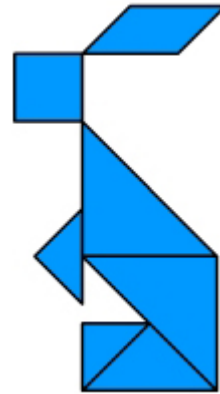
Обладнання: зайчик-іграшка, карточки, набір плоских та об'ємних геометричних фігур.

Хід заняття

- Діти, чи любите ви свята?
- А День народження – це свято?
- Чи знаєте ви, хто нещодавно святкував День народження? (думки дітей).
- А хто саме святкував своє свято, ви дізнаєтесь, коли відгадаєте загадку –
Влітку сіренький, а взимку біленький, довгі вуха має, швидко стрибає. (*Зайчик*)
- Як гадаєте, кого запросив Зайчик в гості до себе? (*Лисичку, ведмедика, їжачка, білочку*). Чому він їх запросив?
- Які це тваринки?
- Де вони живуть?
- Діти, коли йдуть у гості на День народження, то обов'язково несуть що? (*подарунки*)
- Вони довго сперечалися, що ж подарувати? І вирішили, що найкращим подарунком буде картина Зайчика, виготовлена з геометричних фігур (*танграм*).

Діти сідають за столи.

1. Гра-танграм «Склади Зайчика».

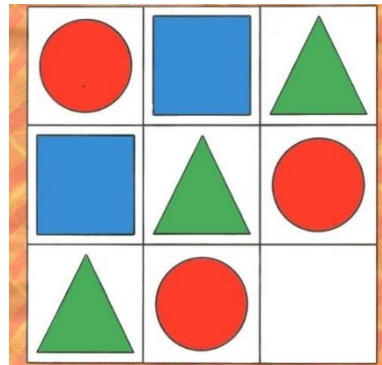

Перед тим, як пригостити друзів тортом, Зайчик вирішив пограти з ними в ігри.

2. Дидактична гра «На яку фігуру схожий предмет?»

3. Дидактична гра «Якої фігури не вистачає?»

4. Дидактична гра «Об'ємна фігура із зубочисток та пластиліну».

5. Завдання на логічне мислення. Покотилися з гори куб і куля. Зможе куб наздогнати кулю? Чому?

6. Щоб підготуватися до частування, - потрібно викласти на столику серветки (у вигляді геометричних фігур: трикутник, прямокутник).

Зайчик дякує друзям за веселі ігри та пригощає смачним тортиком.

7. Звірята вдячні Зайчикові за гостину та будують йому новий яскравий будиночок (конструктор).

Дидактична гра

«Побудуй будинок».

Підсумок заняття

Інтегроване заняття з математики

вихователь Пастух Н.О.

старша група

Тема: Подорож по місту Геометричних Фігур

Мета: закріпити знання про геометричні фігури за кольором, розміром, формою, співвідношення геометричних фігур за ознаками подібної; удосконалювати навички орієнтування на площині і у просторі;вправляти дітей в усному рахунку;закріпляти навички порівняння та зрівнювання множин;вправляти у відгадуванні загадок;активізувати мовну діяльність дітей;закріпляти навички узгодження іменників з прикметниками у роді, числі;розвивати зорову і слухову увагу, словесно – логічне мислення;розвивати зорово – моторну координацію, окомір;розвивати зв'язок між лівою і правою півкулями; розвивати здібності до образно – асоціативного сприймання; розвивати у дітей навички навчальної діяльності;вчити підпорядковувати свої дії інструкціям; розвивати навички взаємодії один з одним.

Обладнання:

ДЕМОНСТРАЦІЙНИЙ МАТЕРІАЛ: стежка з геометричних фігур, картки – загадки, д/г «Яка казка заховалась?», набори будівельного конструктора (кулі, куби, циліндри, конуси) та площинних геометричних фігур (квадрати, круги, трикутники, прямокутники), магнітна дошка, стільці з геометричними фігурами, картки – квіти з геометричних фігур, дипломи, малюнок «Місто Геометричних Фігур», скринька.

РОЗДАТКОВИЙ МАТЕРІАЛ: набори геометричних фігур (трикутники, круги, квадрати, овали), квитки – геометричні фігури, математичні планшети з наборами різнокольорових резинок, картки – завдання для самостійної роботи, олівці, картки «Гойдалки».

ХІД ЗАНЯТТЯ

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

– Діти, станьте, будь ласка, у коло. Я дуже рада бачити вас. Давайте візьмемося за руки, подаруємо один одному посмішку. А тепер подаруйте посмішку нашим гостям.

– Ви любите подорожувати?

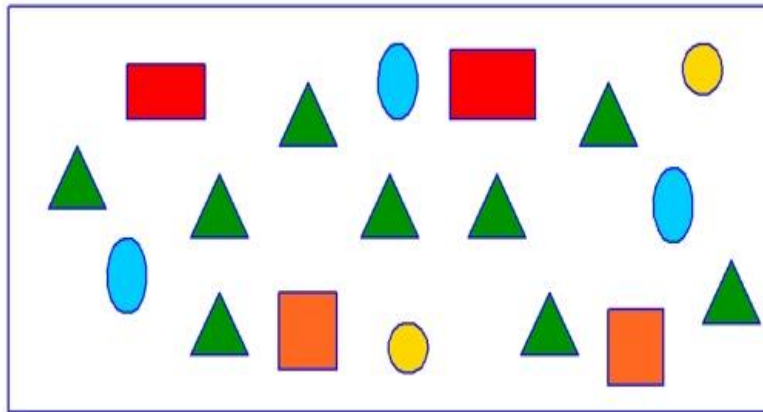
– Сьогодні ми відправимось до міста Геометричних Фігур.

– Як ви думаєте, чому воно так називається?

II. ОСНОВНА ЧАСТИНА

1. Дидактична гра «Чарівна стежина»

– Щоб потрапити до міста Геометричних Фігур потрібно пройти ось по цій стежці із геометричних фігур. Скажіть, з яких геометричних фігур викладена стежка. А іти можна лише по зелених трикутниках.

2. Дидактична гра «Придбайте квиток і займіть своє місце»

– Ось і місто

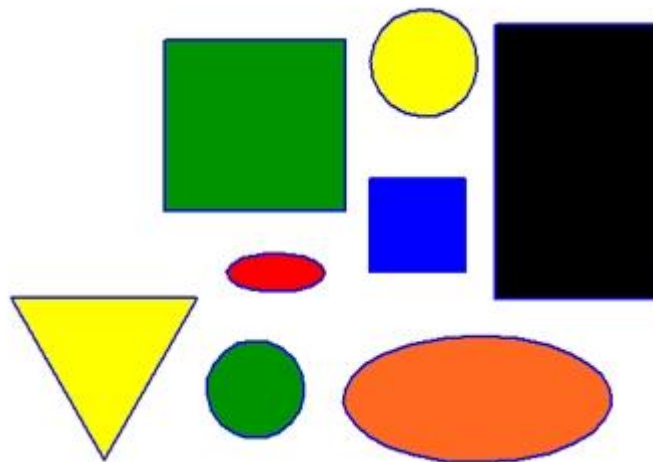
Геометричних Фігур.

Ви готові подорожувати по ньому?

– На чому можна подорожувати?

– Що потрібно, щоб вирушити у подорож?

– Діти, серед великої кількості різних за розміром та кольором геометричних фігур – квіткові придбайте квітки, якщо відомо, що квітки – не круги, вони не маленькі за розміром, вони не червоного і не синього кольору.

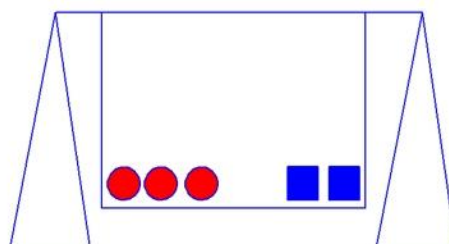
– А тепер займайте місця. Ваше місце – стільчик, на якому зображена така ж за кольором, розміром і формою геометрична фігура.

– Всі зайняли свої місця? Отже, вирушаємо у подорож по місту Геометричних Фігур.

3. Дидактична гра «Геометрична гойдалка»

– Ви любите гратися на дитячих майданчиках? Геометричні фігури теж. У них на майданчиках є пісочниці, гірки. Але найбільше жителі міста люблять гойдатися на гойдалках.

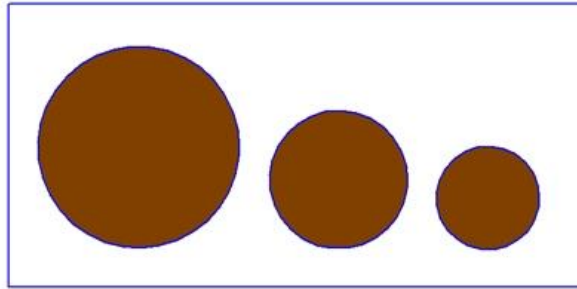
– З лівого боку на гойдалку посадить три круга. На праву сторону посадить квадратів на один менше, ніж кругів.

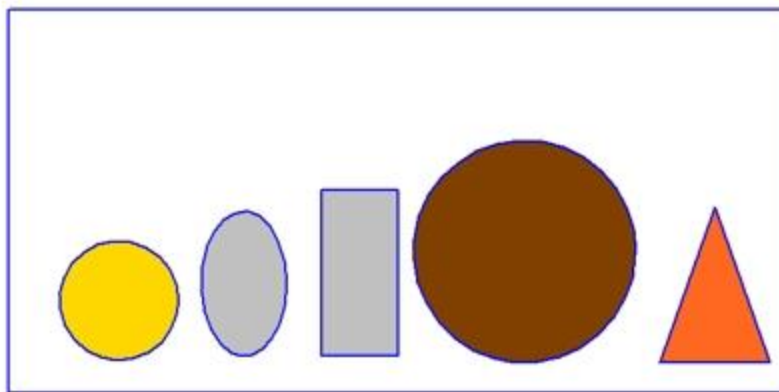
- Скільки кругів? Квадратів? Чого більше? Менше?
- Що можна зробити, щоб кругів і квадратів стало однаково?

4. Дидактична гра «Яка казка заховалась?»

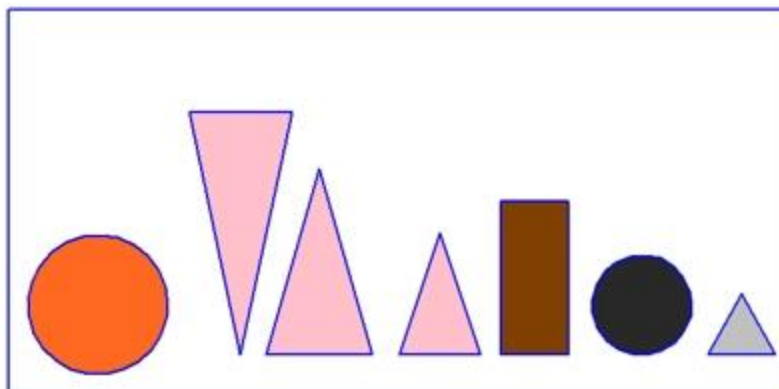
- Ви любите казки? Яка казка улюблена?
- У місті Геометричних фігур теж люблять казки. Але їхні казки заховались у геометричні фігури.
- Давайте разом з вами відгадаємо, які казки люблять геометричні фігури.

Три ведмедя

Колобок

Ріпка

- Поясніть, чому ви вирішили, що це саме такі казки?

5. Дидактична гра «Збудуємо будинок»

- У місті Геометричних Фігур , як і у кожному місті, багато будинків. Вони схожі на різні геометричні фігури. І під час їх будівництва використовували геометричні фігури. Давайте для жителів міста збудуємо ще один будинок.
- Подивіться на будівельний матеріал. Давайте відберемо фігури, з яких можна збудувати будинок.
- Які фігури підйдуть для будівництва? Це куби, вони об'ємні, у них є кути, ребра, грані. одна грань куба – квадрат.
- Чим куб відрізняється від квадрата?(Квадрат плоский, куб – об'ємний).
- Чим куб відрізняється від кулі?(У куба є кути, він не може котитися).
- Що є спільного у куба і кулі?(Вони об'ємні).
- Чому із кубів зручно будувати?(Вони не котяться, вони об'ємні).
- Почали будувати будинок!
- Із яких фігур будували будинок?(Із кубів, прикрасили циліндрами і конусами).
- Ким ви були під час будівництва будинку? Хто такі будівельники?
- Добре попрацювали, а тепер час трішки відпочити.

6. Фізкультурна хвилинка

«Ми усі фігури знаємо,
Бо старанно їх вивчаємо.
Дружно обома руками
Намалюємо їх з вами:
Коло і трикутник,
Квадрат і прямокутник.
Знову коло і трикутник.
Фізкультпаузі кінець.
Хто старався – молодець!»

7. Дидактична гра «Відгадай загадку – покажи геометричну фігуру»

– Ви любите загадки? Жителям міста Геометричних Фігур теж подобаються загадки. Вони хочуть загадати свої загадки і вам. Загадки про жителів міста – геометричні фігури. (Діти відгадують загадки, а відгадки викладають і демонструють на математичних планшетах).

«Маю я три сторони і три кути.

Чи мене назвати зможеш ти?» (Трикутник)

«В мене ось такі кути.

Вони схожі, як брати.

І чотири сторони

Однієї довжини» (Квадрат).

«На квадрат я дуже схожий,

Маю теж чотири сторони.

Тільки дві з них протилежні –

Однієї довжини,

А сусідні – різні» (Прямокутник).

«Я без сторін і без кутів,

Як звуся – відгадай!

І на малюнках дітлахів у сонечку впізнай» (Круг).

– Чи можна на планшеті викласти круг?

– Молодці! Відгадали всі загадки!

8. Самостійна робота «Назви і порахуй геометричні фігури»

– Геометричні фігури приготували для вас ще одне завдання.

– Як називаються ці геометричні фігури?

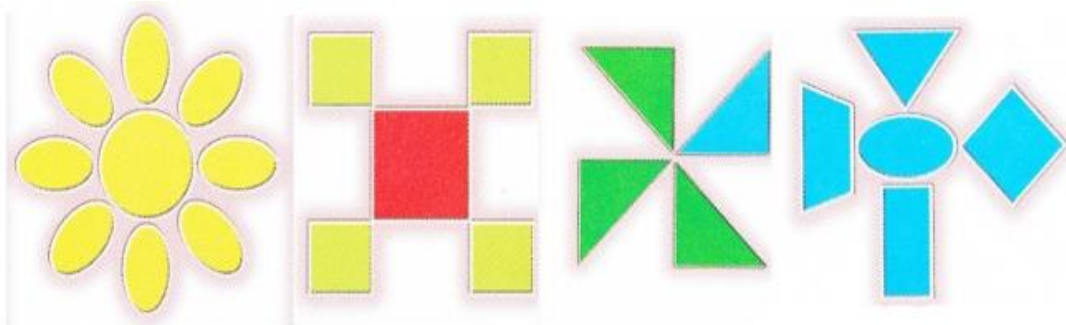
– Порахуйте, скільки їх намальовано, позначте цифрою або відповідною кількістю крапочок.

9. Дидактична гра «Квіти з геометричних фігур»

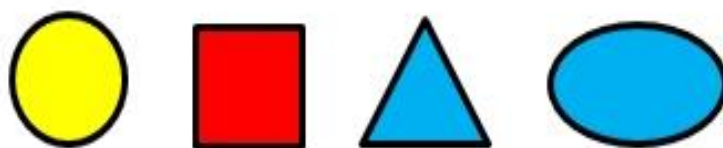
– Діти! Подивіться, що це?(Скринька). Вона закрита. Як можна її відкрити?(За допомогою ключа або кода). Але я його забула. Допоможіть мені пригадати його. Код заховався у геометричних квітах, які ростуть на клумбах міста. Для того, щоб його розгадати, потрібно у кожній квітці знайти зайву геометричну фігуру.

– Подивіться ось на цю жовту квітку. Поясніть, чим фігури геометричної квітки схожі і чим відрізняються.(Всі фігури одного кольору, але різної форми – серед жовтих овалів є один круг. Таким чином, зайва геометрична фігура – жовтий круг).

– Раз! Два! Три! Працювати почали!(Діти виконують завдання, визначаючи зайву фігуру у квітці і викладають її, знаходячи таку ж у геометричному наборі).

– Перевіряємо, чи вірно ви підібрали код до скриньки.(На дошці виставляються картки з геометричними квітами, діти по черзі пояснюють свій вибір).

– Скринька відкрилась! Ви вірно відгадали код! Що в ній? (Частування – печиво різної геометричної форми.)

III. ЗАКЛЮЧНА ЧАСТИНА

– Ви сьогодні були старанні, уважні, тому і впорались з усіма завданнями.

– Які завдання були вам цікаві? Які складні?

– З якими завданнями ви впорались швидко?

– Оцініть свою роботу на занятті. Якщо у вас добрий настрій, вам було цікаво, у вас все виходило – підніміть руки вгору. Якщо у вас щось не виходило – опустіть руки вниз.

– Жителі міста Геометричних Фігур хочуть вам подякувати і нагородити дипломами за успішне, творче виконання цікавих завдань.

Конспект заняття з елементарних математичних уявлень

вихователь *Горецька М.О.*

І молодша група

Тема заняття: «Частини доби. Просторові відношення: вперед-назад, вгору-вниз, праворуч-ліворуч»

Мета: вчити розпізнавати частини доби (ранок, день, вечір, ніч), сформуванати поняття «вперед-назад», «вгору-вниз», «праворуч-ліворуч»

Обладнання: *Демонстраційний матеріал:* аркуш паперу на магнітній дошці, магніти, картки із зображенням ялинки, дуба, квітів, лисички, зайчика, сонця, хмарок, лялька Даринка; малюнки на тему «Прогулянка в лісі».

Роздатковий матеріал: картинки з малюнками ранку, дня, вечора, ночі.

Хід заняття:

1.Формування просторових відношень: вперед-назад, вгору-вниз, праворуч-ліворуч.

Діти слухають розповідь вихователя.

Уранці Даринка прийшла до осіннього лісу. Вона побачила там багато маленьких ялинок. Стежинкою Дарина пішла вперед і посередині галявини побачила могутній дуб. Праворуч від дуба росли квіти, ліворуч виднівся пеньок, на якому сидів зайчик. У небі яскраво світило сонечко та пливли маленькі білі хмаринки. У низу, під дубом, хитра лисичка вирила нірку. У лісі було тепло і затишно. Але сонечко стало сідати, почало сутеніти, і Даринка вирішила повернутись додому.

На столі лежать картки із зображенням ялинок, лисички, зайчика, пенька, дуба, квітів, сонечка, хмаринок. На дошці – великий аркуш паперу.

Вихователь пропонує дітям відтворити картину лісу методом накладання на аркуш з допомогою вихователя.

Яке дерево побачила Дарина посередині галявини? Прикріпимо разом малюнок дуба посередині аркуша.

Що праворуч дуба? Що ліворуч? Прикріпимо на наш аркуш паперу.

Хто сидів на пеньочку? (Діти знаходять відповідну картинку та за допомогою вихователя прикріплюють на аркуш)

Де перебували сонечко та хмари? Давайте відшукаємо їх на картинці.

Згадайте, скільки ялинок побачила Даринка? Багато чи одну?

(Діти розташовують на картині). Відшукаємо де місце лисички.

2. Фізкультхвилинка:

Ми лісочком йшли, (ходьба на місці.)

Грибочок знайшли,

Нагнулись, підняли, (нахили тулуба)

У кошик поклали

І далі пішли (ходьба)

Ми лісочком йшли (ходьба на місці)

Малинку знайшли,

Дотягнулися, зірвали (потягування)

У кошик поклали. (ходьба на місці)

І далі пішли.

3. Гра «Що спочатку?» «Що потім?».

- Коли Дарина вирушила до лісу? (Вранці) Коли повернулася? (Ввечері)

- Чому ви вирішили що вона повернулася ввечері?

- Чому на вулиці стало темно?

У кожної дитини на столі викладені малюнки ранку, дня, вечора, ночі.

Розглянемо малюнки.

Д/Г « Назви частину доби.»

- З якої частини доби починається день?

- Що стається з сонечком ввечері? (Зайшло за горизонт)

- Що світить на небі вночі? (Місяць, зір

4. Відгадування загадок.

Вдень по небу гуляє,

а ввечері на землю сідає. (Сонце)

Буває кругленький,
З ріжками буває,
Вночі його видно,
А вдень він зникає.

(Місяць)

В синім небі світлячки –
Не дістать до них рукою.
А найбільший світлячок
Зігнувся, як черв'ячок.

(Зорі і місяць)

5. Вправа «Прогулянка в лісі»

Діти, уважно розгляньте малюнки, що ви бачите на кожному з них?

Згадайте де буває сонечко вдень, увечері та вночі.

Хто що робив вранці? Вдень? Ввечері?

5. Підсумок заняття.

- Що Даринка побачила у лісі?
- Які частини доби ви запам'ятали?
- Що сподобалось найбільше на занятті?

Дидактична гра «Частини доби»

Мета: вчити дітей розрізняти частини доби, поповнювати знання про різні частини доби та їх деталі, створювати образ на основі зорового сприйняття.

Обладнання: чотири аркуша паперу (білого, жовтого, сірого, чорного кольорів); вирізані макети будиночків, сонця, хмаринок, зірок, місяця.

Завдання гри: гра складається з чотирьох аркушів паперу різних кольорів (білого, жовтого, сірого, чорного). Білий - це ранок, жовтий – день, сірий - вечір, чорний – ніч. Є чотири шаблони будиночка в двох з яких віконечка білого кольору (ранок, день), відповідно діти накладають будиночки з білими вікнами. Будиночки де жовте та чорне віконечко – це вечір, так як вмикається світло, та ніч де світло вимкнене .

СВІТ СЕНСОРИКИ

Математика в сенсорно-пізнавальному просторі

соціальний педагог Гураль Н.О.

Тема: Подорож чарівною країною

Мета: активізувати увагу, розвивати творчу уяву, фантазію, дрібну моторику рук, посилювати розумовий процес за допомогою тактильних відчуттів, продовжувати знайомитись геометричними фігурами, лічбою, вчити дітей знаходити серед геометричних фігур потрібну, орієнтуватися в часовому просторі, знизити емоційну і м'язову напругу.

Обладнання: кольорова доріжка та гірлянда на вікно з геометричними фігурами, природні матеріали (кукурудза, квасоля, горіхи), орбізи кольорові, сухий душ, сухий басейн з різними кольоровими кульками, геометричні фігури, цифри, магнітна дошка, атласні стрічки, іграшка єдиноріг, лялька русалонька.

Хід заняття

Привітання

Соціальний педагог вітається з дітьми словами і хлопками по руках.

Також пропонує повторити віршик і жести.

Я маю дві ручки, я ними працюю

(ручки вперед, імітація роботи).

Я маю дві ніжки, я ними танцюю *(тупотіння ніжками).*

Я маю два вушка і ними я чую *(торкаємося до вушок).*

Я маю два очка, я ними дивлюся *(торкаємося до очей).*

Тобі і собі посміхнуся *(посміхаємося).*

Соціальний педагог: Сьогодні, ми з вами відправимося в казкову країну. Для того, щоб потрапити туди, потрібно сказати чарівні слова. Готові?
(ТАК)

Діти стають в одну лінію один за одним на витягнуті руки і говорять:

Рікі, тікі, тік *(плещуть в долоні біля правого і лівого вуха)*

Ми прискакали в бік *(руки в боки),*

В правий бік *(повороти в право)*

в лівий бік *(повороти в ліво)*

Стали разом *(ноги разом)*

Руки вгору підняли

Покружляли, зупинились

А тепер на землю сіли. *(присіли).*

Соціальний педагог: Ось друзі! Ми перемістилися в чарівну країну Пізнання. Вам подобається тут? (*діти відповідають*). Давайте познайомимося з моїх казковим другом Оскаром. Діти, хто це? (*Єдиноріг – відповідають діти*).

- Привіт, діти ...(*сумно говорить єдиноріг*).

- Друже, чому ти такий сумний? Що сталося?

- Раніше ми тут добре жили, а тепер злий чародій викрав всі наші знання та розкидав по всій країні і ми не знаємо як їх повернути.

Соціальний педагог: Ну що, діти! Допоможемо повернути знання?

(*Так, допоможемо*). Тож розпочнімо!

Казковий герой Єдиноріг: - Я хочу вам допомогти. Візьміть кульку, я обсиплю її чарівним пилком і вона буде вказувати вам шлях, щоб ви не загубилися.

Вправа «Темні острови»

Мета: розвивати тактильне сприйняття, координацію, закріплювати знання про фігури та кольори.

Обладнання: тактильна доріжка у формі геометричних фігур.

Завдання: дітям по одному пропонується перейти через острівці та назвати правильно колір та геометричну. Якщо дитина правильно назвала, то продовжує шлях далі, якщо ні, то повертається назад та повторяє спочатку.

Соціальний педагог: Які ви молодці! Ми знайшли *перший символ знань-трикутник*. Кулька показує дорогу до чарівної водички, отже, нам туди.

Вправа «Покупаємо ручки»

Мета: розвивати тактильне сприйняття, закріплювати знання про кольори.

Обладнання: сухий басейн з кульками.

Завдання: діти стоять ззовні басейну, їм пропонується опустити спочатку праву, згодом ліву руку, а потім обидві руки та робити кругові оберти. Вибірково витягувати одну кульку та порівняти на що подібний цей колір.

Соціальний педагог: Чудово справляєтеся! Ось другий символ – куля. Якщо будете працювати так і далі, то неодмінно допоможемо Оскару та його друзям.

Вправа «Стежками йти»

Мета: розвивати тактильне сприйняття, закріплювати знання про поняття «довге», «коротке», «більше», «менше» і кольори.

Обладнання: сухий душ з атласними стрічками різної довжини.

Завдання: дитині пропонується стати всередину сухого душу, витягнути руки, заплющити очі, відчутти приємні дотики атласних стрічок, потім повільно покрутитися в одну, згодом іншу сторону. Зупинитись та зосереджено

пошукати короткі та довгі стрічки. Назвати кольори та порахувати яких більше стрічок.

Соціальний педагог: Ми з Оскаром пишаємося вами. Ще одний – атласна стрічка. Ви так вміло знаходите загублені знання, що злomu чарівнику треба вас боятися. Тож ходімо далі у пошуки.

Вправа «Відшукай подібні»

Мета: розвивати увагу, зосередженість, навчити дітей знаходити серед геометричних фігур однакові, розрізняти їх.

Обладнання: завіса на вікно з геометричними фігурами, указка.

Завдання: дітям пропонується знайти на кольорових гірляндах однакові фігури (за формою, за розміром, за кольором).

Соціальний педагог: Вітаю вас! Що це за символ? (*квадрат*)

Як чудово ви працюєте! Куди ж кулька далі нас поведе...

Вправа «У пошуках скарбів»

Мета: продовжувати знайомство з цифрами, формувати навички лічби, розвиток дрібної моторики.

Обладнання: контейнери з кольоровими орбізами (квасоля, кукурудза), фігури пластмасових цифр на магніті, дошка магнітна.

Завдання: дітям пропонується відшукати втрачені скарби – цифри. Учасники опустивши руки у контейнер з матеріалом, намагаються віднайти загублені цифри. Знайти, назвати та причепити їх на магнітну дошку.

Соціальний педагог: Які ж ви молодці! Ми знайшли ще одні знання. (*цифра нуль*)

Казковий герой єдиноріг Оскар: - Ще трохи і ви врятуєте нас! Діти, ми потрапили у долину піску.

Вправа «Записка»

Мета: продовжувати знайомство з цифрами, формувати навички лічби, вдосконалення навичок написання цифр, розвиток дрібної моторики.

Обладнання: пісочний столик з під світкою, сухий чистий світлий пісок (манна крупа)

Завдання: учасникам пропонується пальцем написати цифри, які знайшли у попередньому завданні. Обговорити на що саме схожі ці цифри.

Соціальний педагог: Діти, ви знаєте, що в цій долині цей пісок не простий, а чарівний. Спробуємо розкрити його чари? (*Так*)

Вправа «Намалюю тобі...»

Мета: розвиток творчої уяви та дрібної моторики, закріплення знання про геометричні фігури, цифри, зняття психоемоційного навантаження, удосконалення координацію рухів.

Обладнання: пісочний столик з під світкою, сухий чистий світлий пісок(манна крупа)

Завдання: учасникам пропонується пальцями відтворювати фігури про які йдеться у віршах. (*Діти малюють. Обговорюють різницю між фігурами*).

*Сторони три, три кута –
Познайомтесь, дітвора.*

*Це трикутник, що за диво!

*Круглий м'яч так бойко скаче,
Круглий наш пиріг гарячий,
Кругле завжди колесо –
І у парку, і в авто.*

*Гумовий ти сплющив м'яч?
Коло вже овал, ти бач?!
Їстівний овал – батон,*

*Ананас, горіх, лимон.

*Наш квадрат – фігура вправна,
Кубик він, картина гарна.
Печиво смачне квадратне,
Без даху – квадратна хата.*

Соціальний педагог: Ось у нас є такі геометричні фігури! Давайте домалюємо малюнок, що вам нагадує ці фігури? *Дітям вручається пісочний годинник як ще один символ знань.*

То що, діти! Продовжуємо наш шлях далі цією чарівною країною?!

Вправа «Підводний світ»

Мета: розвиток уваги, творчої уяви, мовлення та комунікативних навичок, закріплення знань про величини, лічбу та кольори, створення сприятливого емоційного стану дітей.

Обладнання: акваріум з різнокольоровими рибками, лялька русалонька.

Завдання: діти розглядають освітлений акваріум, спостерігають за рибками, шукають більші, менші рибки, підраховують кількість, кольори. Придумують казкову історію про підводний світ і русалоньку.

В кінці завдання дітям вручається джерело знань – лялька русалка.

Соціальний педагог: Діти, ось ми вже віднайшли всі загублені знання мешканців чарівної країни. Давайте підрахуємо скільки ж ми знайшли їх? (*рахують разом*). Вам сподобалися наші пригоди у цій країні? Що вам найбільше запам'яталося? (*відповіді дітей*)

Казковий герой єдиноріг Оскар: Дякуємо дітки, ви нам дуже допомогли знову стати розумними. Тепер ми не дозволимо, щоб щось сталося з нашими знаннями. Для вас у мене є дарунки. (*учасникам зав'язують атласні стрічки*)

на руку). Що ж будемо прощатися. Приходьте ще в гості, я вам багато ще покажу. До зустрічі!

Конспект заняття
з пріоритетом логіко-математичного розвитку

практичний психолог Ріба О.Ф.

Тема: «Допитливий метелик»

МЕТА: вправляти дітей у визначенні предметів із сукупності називаючи словами «один», «багато», «більше», «менше», «порівно». Закріпити знання про відомі їм геометричні фігури. Розвивати вміння дітей слухати вказівку на орієнтування в просторі та часі. Виховувати старанність, радість пізнання.

Демонстраційний матеріал: кошик з фруктами, геометричні фігури, модель фігури-лупи, модель метелика.

Обладнання: картки до гри: «Підбери серединку до квітки» та «Геометричні лупи»

Хід заняття.

Малюки, ви добре спали? Без плачу сьогодні встали? Всі до мене поверніться, усміхніться. В нас гостей зараз багато, треба всіх їх привітати. Діти, сьогодні у нас буде гість. Я знаю, хто буде, а ви дізнаєтесь, коли відгадаєте загадку:

«Вдень літає, над квіткою кружляє,
вночі на квіточку сідає й засинає»

(метелик)

У сенсорну кімнату залетів метелик. Як ви гадаєте, а чому він до нас прилетів? (відповіді дітей)

Метелик запитує: а що зараз у нас буде? Так, у нас буде заняття з математики. Але він мені хоче щось сказати на вушко.

І знаєте, що він мені сказав, що хоче теж бути разом з вами на занятті. То дозволимо метелику бути на занятті присутнім? Так. Добре, метелику, залишайся і спочатку будеш придивлятися, що знають наші діти і як вміють працювати.

Перше наше завдання, метелику, буде «Подорож по кімнаті». Давайте розповімо метелику, а чого в нас у кімнаті багато, а чого по одному. (ВІДПОВІДЬ ДІТЕЙ)

1. Басейн один – кульок багато;
2. Кольоровий душ один – стрічок багато;
3. М'яч один – кольорів на ньому багато.

А ти, метелику, зрозумів, чого

багато, а чого по одному?

Ой, який гарний кошик є у нас.

Давайте розглянемо, що в ньому є.

Яблука. А якого кольору?

Якого кольору груша?

А як вони називаються разом? (*Фрукти*)

Їх порівну в кошику? Чого більше, а чого менше?

Так, яблук більше, а груш менше. А що потрібно зробити, щоб їх було порівно. (*Добавити або прийняти*)

Молодці, діти, і це метелику пояснили.

А тепер скажемо наступне цікаве завдання для метелика.

Дістаю конверт і запитую, що тут може бути. (*Відповіді дітей*).

Молодці, діти, але я вам підкажу загадками:

Не стоїть і не стрибає

Жодного кута не має (*круг*).

Маю я три сторони

І три кути.
Чи мене назвати
Зможеш ти? (*трикутник*).

В мене ось такі кути,
Вони схожі, як брати.
І чотири сторони
Однієї довжини.
Отже, треба нам, малята,
Усе знати про ... (*квадрата*).

На квадрат я дуже схожий.
Маю теж чотири сторони.
Тільки дві з них протилежні —
Однакової довжини.
А сусідні — різні. (*прямокутник*).

Він схожий на яйце
Або на твоє обличчя.
Ось така є окружність -
Дуже дивна зовнішність:
Коло приплюснутим став.
Вийшов раптом ... (*Овал*)

Отже, діти, це завдання було на визначення геометричних фігур.

Ти, метелику, запам'ятав їх? Діти, а що за картинки лежать на столі?
Давайте розглянемо. Що тут зображено?

Дидактична гра

«Геометрична лупа»

Мета: навчити дітей визначати форму предметів в просторі; повторення геометричних фігур та кольорів, закріплювати знання про геометричні фігури, розвивати увагу, спостережливість.

Хід гри: психолог пропонує дітям обрати геометричну лупу та картку з картинками і на картці за допомогою лупи знаходити предмет, який підходить до цієї геометричної фігури.

Діти! Всі ви добре працювали, а зараз відпочинемо трішки і пограємося у рухливу гру.

Рухлива гра «День і ніч» Правила гри. Коли психолог показує білий круг і каже: «День» – діти-метелики літають. Коли показує чорний круг і каже: «Ніч» – метелики вмиють зупиняються, присідають, складають крильця – «сплять». Відпочили гарненько, посідали тихенько і метелику буде цікаво спостерігати, як ми будемо виконувати ще одне цікаве завдання «Склади картинку». Воно, діти, буде легке, якщо будете уважно слухати.

А що потрібно нам зробити з квіточками, як ви гадаєте? (*Підібрати серединку до квітки*).

Гра «Підбери серединку до квітки»

Мета: закріпити знання дітей про фігури та кольори; розвивати логічне мислення, увагу, дрібну моторику рук; виховувати старанність, самостійність.

Хід гри: психолог пропонує дітям підібрати серединку до квітки за формою та кольором. Діти підбирають фігури, називають колір та назву фігури.

Світ

МИСТЕЦТВА

Інтегроване заняття з логіко – математичного розвитку та аплікації

*вихователь Кречко І.Р.
для дітей молодшого дошкільного віку*

Тема: «Подорож чарівної квітки»

Мета: поглибити знання дітей про геометричні фігури, круг та квадрат, трикутник, коло, а також порівнювати фігури за розміром та кольором.

Удосконалювати навички кількісної лічби в межах трьох.

Систематизувати вміння дітей порівнювати предмети за величиною використовуючи метод накладання.

Формувати практичні навички розглядати предмети виокремлювати в них основні складові конструкції, їх співвідношення за розмірами, формою, розташуванням; створювати власні роботи за зразком. Розвивати пам'ять, увагу, логічне мислення, зосередженість, дрібну моторику, тактильні відчуття, формувати повітряну струю. Виховувати бажання виявляти інтерес до логіко – математичної діяльності, прагнути знаходити свої шляхи розв'язання завдань, навички діяти за командою вихователя. Продовжувати вчити виконувати прості завдання з аплікації з готових форм, користуватись пензлем, клеєм.

Обладнання: геометричні фігури, квітка з повітряних кульок, пелюстки з повітряних кульок; шаблони диких тварин, добірка матеріалу до дид. гри «Склади потяг», зразок квітки, музичні аудіо-записи.

роздавальний матеріал: ялинки, шаблони деталей іграшкового потяга, геометричні фігури, заготовки для аплікації.

Хід заняття

Організаційний момент

Добрий ранок діти любі.

Чи усе гаразд в нас в групі

Ви довкола озирніться

Одне одному всміхніться

Щоб ніхто не сумував

З усіма радів і грав!

До нас сьогодні завітали гості, давайте привітаємось з нашими гостями.

Ігровий момент:

(звучить музика)

Діти, ви чуєте хтось плаче?

До нас завітав незвичайний гість,
на що вона схожа? *(на квітку).*

Але чогось у неї не вистачає? *(пелюсток)*

Вона загубила свої пелюстки і тому вона дуже сумна

Мотивація

Давайте допоможемо квітці в пошуку її пелюсток .

Для цього нам необхідно відправитись у подорож.

І нас уже чекає чарівний потяг...

а щоб ми не сварились у кожного з нас буде своє місце і свій білетик,

а який у кого буде, ми знайдемо за допомогою ось цієї чарівної скриньки

Дид. вправа «Впізнай на дотик геометричну фігуру»

(Діти по черзі на дотик впізнають якої геометричної форми білет)

Достають і сідають на місця у потязі згідно форми білетика.

(звучить музика) «Пісенька паровозика»

Усі разом відправляємось у подорож....

Ось і зупинка.....

Діти погляньте, куди це ми з вами потрапили?

Погляньте діти що це за дерева? *(ялинки).*

Скажіть ялинки однакові? *(Ні).*

Чим вони відрізняються? *(за розміром).*

Давайте їх поставимо у рядочок від маленької до великої.

Молодці, із цим завданням ви впорались.

ось і першу пелюстку ми з вами знайшли .

аудіо запис звуків тварин у лісі

діти хто це свариться?

Це тварини..(*засць, вовк, лисиця, ведмідь.*)

А якщо вони живуть у лісі то вони які?*(Дикі)*

А знаєте чому вони сваряться?

Вони не можуть розташуватися біля ялинки...

Давайте допоможемо їм...

Дид. вправа «Розташуй по своїм місцям»

(орієнтування на аркуші паперу НА, ЗА, ПІД, БІЛЯ, У...тощо)

(вихователь називає ,а діти розташовують тварин)

Молодці діти ось і впорались ми і з цим завданням

і знайшли ще одну пелюстку.

а зараз давайте ми з вами трішки відпочинемо

Дихальна вправа «Мильні бульбашки»

Дуже гарно ми відпочили....

але нам треба подорожувати далі...

(звучить музика)

Діти подивиться щось трапилось з нашим чарівним потягом

мені здається що він втомився і зламавсь

давайте ми з вами все виправимо

Дид. вправа «Добери правильно»

Треба все виправити (*Діти підбирають колеса до цеглинок за кольором і складають потяг*).

Перша дитина – скільки вагончиків зібрала?

Друга дитина –

Третя дитина –

Молодці ви зробили добру справу

і до нас повернулась ще одна пелюстка

фіз хвилинка:

Хмарка сонечко закрила,

Слізки дрібнії зронила.

Ми ті слізки позбираєм,

У травиці пошукаєм.
Пострибаєм, як зайчата,
Політаєм, як пташата,
Потанцюємо ще трішки,
Розімнемо руки, ніжки.
Всі веселі, от чудово!
За роботу сіли знову!
Молодці любі діти, гарно відпочили
І ми знов подорожуємо далі
Діти подивіться будь ласка що це тут заховано?(*квітка*)
Подивіться будь ласка яка гарна квітка із кольорових кругів.
Зверніть увагу із яких кругів і якого кольору вона зроблена.
Але раптом вона зникла.
Давайте зробимо багато таких квітів, щоб вони не зникали.
Діти виконують аплікацію.
Ми впорались із завданням і до нас повернулась остання пелюстка.
Ми зібрали квітку, вона нам дуже вдячна, а нам пора повертатись.

Підсумок:

Які добрі справи ми сьогодні зробили?

- посадили ялинки в рядок,
- розібрали аварію і посадили паперові квіти.
- а найголовніше допомогли квітки знайти свої пелюстки.

Релаксація:

Давайте продемонструємо, з яким настроєм ви сьогодні мандрували на занятті? (*З добрим*).

Від ваших гарних усмішок в групі стало дуже тепло,

Підсумок заняття.

Конспект заняття з кольоротерапії

вихователь ізостудії Кречко І.Р.

старша група

Тема: Таємниці зеленого кольору

Програмовий зміст: Розширити уявлення дітей про зелений колір, розвивати здібність тонко відчувати колір і підбирати влучні прикметники для його опису. Розвивати діалогічне мовлення, кольорові асоціації, слухову та зорову увагу. Вміння орієнтуватися у просторі. Стимулювати розвиток творчого мислення, уяви та фантазії. Активізувати чуттєвість та сприйняття дітьми оточуючого світу. Розширювати та узагальнювати знання про живі та не живі об'єкти, які від природи чи за допомогою людського фактору, мають зелене забарвлення. Сприяти покращенню емоційно-психологічного стану дітей групи, розвивати вміння швидко переключатися з активної діяльності на пасивну. Виховувати дружні відносини, бажання жити в мирі та дружбі, навчати дітей радіти самим, коли вони роблять приємне для інших. Підвищити рівень естетичного виховання дошкільників.

Матеріал: елементи одягу зеленого кольору для кожної дитини: бантики, шарфики, хустинки, беретики, браслетики. Відео-презентація "Зелений колір навколо нас". Аркуші з відбитком долоні зеленого кольору для кожної дитини. Імітація лісової галявини (подушечки, дерева, лісові мешканці), тканина зеленого

кольору для проведення гри "Покривало феї"; корзина з набором продуктів зеленого кольору, піднос з шматочками фруктів, овочів для гри «Впізнай на смак»; атрибути до драматизації казки

«Таємниця зеленого кольору»; палітри, гуашеві фарби, пензлики великі і малі, ватні палички, поролонові квачики, шматочки зім'ятого паперу, ємкості з водою, серветки. Зелені яблука для кожної дитини.

(В кімнаті створено середовище, яке спонукає дітей уявити себе в казці – Зеленій країні. На порозі кімнати дітей зустрічає Зелена фея.)

Фея: Доброго дня, мої маленькі друзі. Сьогодні я хочу запросити вас до країни де панують зелений колір і розказати про всі його таємниці. Але щоб потрапити в цю країну вам потрібно трішки постаратися. Хто назве один предмет зеленого кольору отримає пропуск – елемент зеленого одягу (*зелений бантик, шарфик, накидку, беретик*).

(Діти називають одне «зелене слово» і отримують накидку, бантик, беретик зеленого кольору. Проходять через арку в кімнату)

Фея: Зараз я проведу вам невеличку екскурсію по своїй країні. Сідайте зручно на стільчики, розслабте свої плечі і личка і погляньте на монітор.

(Діти займають місця навколо монітора, де під супровід спокійної музики передивляються слайди «Зелений колір навколо нас».)

Фея: «Сподобалася вам екскурсія? Що найбільше запам'яталося? Пригадайте, де зустрічали ви в повсякденному житті багато зелені?»

Фея: я пропоную вас самим торкнутися до зеленого кольору. Цей відбиток долоньки залишила сама весна.

(Діти підходять до дошки, на якій висять аркуші з відбитками зелених

долоньок (різних відтінків), стоячи торкаються до неї. Вправа на уяву.)

Фея: Закрийте очі і уявіть собі, що ви торкаєтесь до стіни, яка пофарбована в зелений колір. Що ви думаєте про нього? Що відчуваєте? Який він? Теплий чи холодний? Сумний чи веселий? Спокійний чи тривожний?

• Що б ми не сказали про зелений колір ми всі будемо праві, тому що зелений - колір гармонії і рівноваги. Він сполучає холодні і гарячі кольори, а сам не холодний і не гарячий. Зелений – здатний заспокоювати і встановлювати спокій в душі. Він чудовий цілитель. Зелений допомагає зняти погані настрої, зняти тривогу, зменшити втому. Не випадково знаходячись на природі, в лісі, в оточенні зеленої трави і дерев ми відчуваємо себе краще, добріше, сильніше. Тому зараз я запрошую вас на лісову галявину. Станьте в коло. Візьміться за руки . Уявіть собі зелений весняний ліс.

(Вихователь разом з дітьми стає в коло. Усі разом накриті прозорою зеленою тканиною. Звучить музика – звуки весняного лісу. Разом з дітьми промовляємо «зелений вірш»)

Зелений вірш

В зеленому, зеленому, зеленому лісі
Зелений листок на високім горісі,
Зелена шишка під ялинкою лежить,
Зелена музика тихо звучить.
Зелений коник в зеленій траві
Грає на скрипці мені і тобі.

(знімаємо накидку)

Фея: Часто у лісі люди відпочивають і влаштовують собі пікнік. Ось і я пропоную присісти на пеньочки і трішки відпочити, а ще хочу пригостити вас смачними зеленими гостинцями, які я принесла у своїй корзинці.

(Діти сідають на «пеньочки-подушечки» навколо галявини. В корзині знаходиться тарілка з зеленими продуктами: яблуко, груша, огірок, петрушка, капуста, кріп, селера.)

• Що у мене є на тарілці? Назвіть ці продукти? Для чого люди їх використовують? Чим вони відрізняються один від одного? Чим схожі?

(вихователь коротко розказує про цілющі властивості деяких з овочів (фруктів) що діти бачать перед собою).

• Зараз я пропоную вам трішки погратися. Закрийте очі, візьміть що не будь на підносі, спробуйте на смак і відгадайте що це таке.

(завчасно вихователь має підготовані шматочки цих продуктів на окремому підносі. Діти смакують і відгадують, що вони їдять, яке воно на смак.)

• А чи любите ви таємниці? Ось сьогодні я хочу розповісти вам про таємницю, яку береже в собі зелена фарба. Сядьте зручно на стільчики і будьте дуже уважними.

(Діти сидять півколом на стільчиках, вихователь за допомогою настільного театру та казки демонструє утворення зеленого кольору)

Казка «Таємниця зеленої фарби»

«Жила-була жовта фарба. Була вона дуже весела, сяюча, всім навколо дарувала своє тепло. Одного разу вирішила наша фарба піти на прогулянку зі своїми друзями (сонечком, курчатком, кульбабкою). Друзям було так весело, що вони не відразу помітили сумну синю фарбу. Її величезні, як море очі були вологими – вона плакала! Жовта фарба була здивована цим і запитала: «Чому ти плачеш?» На що синя фарба відповіла: «У мене зовсім немає друзів. Ніхто не хоче зі мною дружити, тому що я сумна і холодна». «Це неправда! - заперечила жовта, - якщо хочеш, я з тобою дружитиму!» І доторкнулася до неї своїми сонячними долоньками. Синя фарба дуже зраділа і усміхнулася у відповідь яскравим зеленим кольором. З тих самих пір вони майже не розлучалися.»

Фея: Сподобалася вам казка? Яким кольором посміхнулася синя фарба? Як ви думаєте, чому?

–Давайте і ми з вами теж поекспериментуємо - з'єднаємо ці два кольори (*синій і жовтий*) і самі власноруч утворимо зелений колір.

(Діти сідають за столики на яких стоять палітри, пензлики та гуашеві фарби. Утворюють зелений колір.)

–Діти, але у вас не вийшов однаковий зелений колір. У когось він темніший у когось він світліший, салатний – це означає, що зелений може бути різним і мати різні відтінки, дивлячись якої фарби більше ви додали: світлішої – світлішим, темнішої – темнішим. А ще він товаришує і з іншими кольорами (білим, коричневим, блакитним, жовтим). Ось на

дошці у мене є декілька відтінків зеленого кольору. Що вони вам нагадують?

(Діти знайомляться з декількома відтінками зеленого кольору:

Оливковий, салатний, лайм, сіро-зелений, бірюзовий (близький до блакитного), смарагдовий, зелена м'ята, Утворюють їх на палітрі)

–Зараз ми з цих кольорів спробуємо намалювати гарні казкові зелені дерева, стовбури яких ми вже підготували на минулому занятті, а сьогодні лише прикрасимо їх крону різнокольоровим листям. Для цього ви маєте обрати собі потрібний матеріал, яким ви будете працювати.

(діти обирають собі заздалегідь підготовлений художній матеріал: ватні палички, поролонові тампончики, квачики, м'ятий папір, пензлики. Під звуки спокійної музики малюють з утворених кольорів крону дерева. Готові дерева вивішують на дошку)

-Ось, які гарні дерева у нас вийшли. А коли багато дерев росте в одному місці то утворюється справжній ліс, а саме там найбільше зелені.

-Ось наша подорож підійшла до кінця ви вже знаєте всі таємниці, які зберігає в собі зелений колір, Ви стали здоровіші та розумніші, а ще набагато дружніші, тому на останок я запрошую вас взятися всіх за руки і передати естафету дружби один одному.

«Естафета дружби»

"Естафета дружби".

Діти візьміться за руки і ми з вами передаватимемо, як естафету, наше рукостискання. Починає педагог: "Я передаю вам свою дружбу, і вона йде від мене до Артема, до Лізи і так далі і, нарешті, знову повертається до мене. Я відчуваю, що дружби стало більше, оскільки кожен додав трішки своєї. Нехай же вона покидає вас і гріє.

На останок я хочу пригостити вас смачними гостинцями з моєї зеленої

країни. Діти пригощаються зеленими солодкими смачними яблуками.

Комплексне заняття з впровадженням ІКТ

Кречко І.Р, вихователь ізостудії,

Капелюхівська А.О., муз керівник.

для дітей старшої групи.

Тема заняття: «Барви осені»

Мета заняття: збагачення світосприйняття дітей красою та ліризмом музики, поезії та живопису; розвиток творчої уяви, здатності до художньої взаємодії з музикою за допомогою малюнка, танцювального руху проникливого слова.

Матеріал: Музичний твір «Сентиментальний вальс» П. І. Чайковського, «Осіння пісня» П. І. Чайковського, відео-презентація

«Музика осені», набір картинок з музичними інструментами для кожної дитини, комп'ютер, магнітофон, парасольки, сухе осіннє листя для танцю, відео-презентація «Осінь така різна», слайди «Осінь в картинах великих художників», репродукція картини І.Левітана «Золота осінь», набір кольорових паперових листочків для вправи «Магічне коло Мандала», фарби гуаш, пензлики, трафарети, ватні палички, квачики, поролончики, паперові тарілочки.

(Під звуки спокійної музики діти заходять до залу та займають місця за столами)

Музичний керівник: Добрий день, дорогі друзі! Сьогодні ми знову зустрілися в музичному залі. І не випадково вона перетворилася в осінню галявину. Ми з вами потрапимо в чарівний світ музики, фарб віршів. Для цього сядемо зручніше, і музика віднесе нас далеко-далеко, в незабутній прекрасний світ чудес і чаклунства. Слухайте і дивіться!

(Діти сідають, вихователь та музичний керівник запалюють свічки, звучить «Сентиментальний вальс» П. І. Чайковського)

О! Музика! Яке це справді диво,
Вона підносить в сині небеса,
Ти невагомий і летиш щасливо,
А навкруги простори і краса.
І стільки щастя, радості легкої,
Любові, світла, ласки навкруги.
Краси божественної, неземної,
Реальність враз втрачає береги...
А хвиля музики тебе несе, гойдає.
Відносить в загадковій світі.

І вабить душу, ніжно пригортає.

Частинкою її стаєш і ти.

Чи не правда, прекрасна музика і прекрасні вірші? Вірші допомагають нам зрозуміти музику, почути, про що вона розповідає. Для вас прозвучала композиція чудового російського композитора Петра Ілліча Чайковського. А тепер послухайте вже знайомий вам твір цього композитора, але уже у виконанні оркестру народних інструментів. А яких саме - ви дізнаєтесь, якщо уважно послухаете твір.

(Звучить «Осінь пісня» П. І. Чайковського).

- Хто пам'ятає, як називається це твір? (*«Осінь пісня»*)
- А про що нам розповіла музика? Що ви почули в ній? (*Про осінь, шум дощу, пориви вітру, шелест облітаючого листя*)
- Яка за характером музика? (*Задумлива, м'яка, задушевна, співуча, ласкава, співуча, добра, плавна, красива, спокійна*)
- У виконанні яких інструментів прозвучав твір? (*баян, балалайка, домра, контрабас*). (*запалюється світло, гаснуть свічки*)

Музичний керівник: Осінь.

Ніби притомилося сонечко привітне:

У траві пожовклій молочай не квітне.

Облетіло літо листячком із клена,

Лиш ялинка в лісі сонячно зелена.

Журавлі курличуть: летимо у вирій.

Пропливає осінь на хмарині синій.

Б. Чалий

- Поети теж змальовують образ осені у своїх творах. Може, хтось згадає вірш про осінь? (*Діти читають вірші про осінь*)

ОСІНЬ

Непомітно з'явилася осінь –

День коротшим стає щодоби.

Глянь, берізки – уже златокосі,
І в дубів багряніють чуби.
Вже у теплі краї відлетіли
Сонцелюби – дзвінкі журавлі,
Не страшні їм тепер заметілі
На далекій південній землі.

В. Бичко

ЧАКЛУНКА

Осінь фарби готувала,
У відерця наливала.
Змішувала, чаклувала,
Потім все розфарбувала.
Придивіться, все довкола
Стало різнокольоровим!

Н. Замрія

Пізня Осінь

Ой, гуляє Осінь, та виграва.
Пожовтіли листячко і трава.
Закотилось сонечко за хмарки,
Сиротіють яблуні і ярки.
Віє прохолодою навкруги,
Пришерхають скалками береги.
Заховались Зайчики під кущі, –
Хай дерева вміються у дощі.
Зиму нам чистенькими зустрічать,
Щоб мороз і віхолу обвінчать,
До Зими-весіллячка саночки
Приготуйте загоді, діточки.

Анатолій Житкевич

Листопад

Осінь, осінь, листопад,
Жовте листя стелить сад,
За моря в краї далекі
Відлетіли вже лелеки.
Хмари небо затягли,
Вітер віє з-за гори,
Ходить осінь листопадом,
Жовте листя стелить садом.

Дуже гарні вірші ви розповіли, послухали якими ліричними, мелодійними рядками описують поети осінь. А ще я пропоную вам заспівати пісню про осінь, щоб відчутти поєднання поетичних рядків із ліричною музикою.

*(Співають пісню - танець «Осінь» на слова та музику Н. Вересокіної
(Входить Фея осені, з корзинкою в руках...)*

Фея Осені:

Добрий день, шановні діти!
Дуже рада вас зустріти!
Я Фея- Осені. Чарівниця,
У жовто-золотій спідниці,
В калиновому намисті.
Жовте і багряне листя
Я над містом розсипаю
І по вулицях гуляю.
Вам дарую свою вроду
І осінню прохолоду.

На ваше заняття я поспішала, на своєму шляху мрійливо фантазувала та багато справ зробила : листочки прикрашала, з вітерцем пограла, дощиком полила, для кожного з вас *хустинку розмалювала*. А

поки йшла до вас зробила багато гарних фотографій, які і хочу вам показати. Займіть швиденько місця щоб все добре бачити.

(Відео-презентація «Осінь така різна»)

- Що вам найбільше сподобалося з побаченого? Що запам'яталось?
- Якими словами можна сказати про осінь? (дощова, вітряна, золота, похмура, схвильована, сонячна...)
- Так Осінь дуже часто змінює своє вбрання і щодня вона різна: то вітряна, схвильована, то ласкава, привітна, то похмура і насуплена, то спокійна наче сонна ...
- Зараз я пропоную вам пограти у гру і трошки поімпрозувати. Оберіть собі хустинку, колір якої вам найбільше до вподоби. (*Діти обирають собі хустинку на якій зображені осінні явища: дощ, хмаринки, листочки, парасолька, сонечко, грибочки....*)
- Уявіть, що ви виконуєте танець осені... і хустинки ваші чарівні. З кожним помахом ваша хустинка сипле листячком або ж поливає дощиком...Світить яскравим сонечком або ж сіє грибочки...

Вправа на уяву: «Танок Осені» (*Звучить фонограма, діти рухаються з хустинками. Кожна дитина передає образ тієї осені, яку вона собі уявляє*)

З

Звучать слова (у виконанні Феї):

- Осінь золота, ошатна, ще сонце світить яскраво і поряд з зеленим листям різнокольоровими ліхтариками спалахують жовті, помаранчеві, багряні. Осінь відрізняється самою мінливою погодою: тільки що стояла сонячна, прекрасна пора, названа народом «бабине літо» або «золота осінь» і раптом на небі з'явилися сірі важкі хмари, які зробили все навколо похмурим і непривабливим.

Осінній день. Так має бути,
То дощ, то сонце визирає ...

Ще можна вітру свист почути,
Як він поміж гіллям гуляє.
А дощ довкілля поливає,
Йде, капотить, січе, хлюпоче.
На небі сонечка немає,
А дощ спинитися не хоче,
Останнє листячко упало
І жовтим очком засвітило.
І раптом в світі сумно стало —
Осінь закінчилось диво.

Фея Осені: Діти, розкажіть, будь ласка, танок якої осені ви танцювали? Який характер осені ви намагались передати?

(відповіді дітей)

Дякую вам за вашу чудову імпровізацію, за вашу фантазію. Гарний, незвичайний танець вийшов, а саме головне, що у кожного з вас осінь була різною.

(Діти сідають на стільчики)

Діти, А хто розкаже мені віршика про осінь-художницю?

Осінь пензлика взяла

Осінь пензлика взяла,
малювати почала,
в білорубій берізки
золотила довгі кіски.
Став багряним колір чуба
в мудрого дідуся-дуба.
Дві сестрички, дві осички
стали жовті, мов лисички.
А довкруг, довкруг травиця
тихо-тихо золотиться.
Ось палахкотять калина,
горобина і шипшина.
Не вгаває щедрa осінь,
а малює неба просинь.
Ще — тоненькі павутинки,
сірий дощик і хмаринки...
Пензлик біга без упину —

гарна в осені картина.

(Марія Пономаренко)

Так, діти, не дарма осінь ще називають художницею. Адже вона ніби чарівниця помахом чарівної палички вкриває природу золотом.

Художники люблять цю пору року найбільше, і змальовують її у своїх картинах.

Слайд-презентація «Осінь на картинах відомих художників».

- Як одним словом назвати ці картини? (пейзаж)
- Як ви думаєте, що хотіли сказати художники, створюючи ці пейзажі?
- Що ви можете сказати про колірні сполучення барв?
- Які почуття у вас викликають ці роботи?
- А ось цю картину я пропоную вам роздивитися поближче.

(Левітан «Золота осінь»)

- Який настрій вона у вас викликає?
- Чому художник так назвав свою роботу?
- Яку б назву картині дали ви?. (*Осінь у лісі. Осіння галявина. Барви осені, сонячна галявина...*)
- Вправа «**Підзорна труба**». Розгляньте в уявну «підзорну трубу» цю картину. Що привернуло найбільше вашу увагу? Що ви роздивлялися найдовше? Чому?
- Вправа «**Навушники**». Одягніть уявні навушники. Послухайте картину. Що ви почули в осінньому лісі? (шурхіт листя, тріск сухої гілки, трепет листя берізки, скрекіт сороки, хлюпоче річка, квакає жабка.). Про що шепочуть листя берізок?
- Уявіть, що ви опинилися у цій картині, вдихніть на повні груди, що ви відчули на запах? (запах сухої трави, опалого листя, річки, чисте лісове повітря...)
- Який настрій у вас викликає ця картина?

Музичний керівник : Як дивно картини і поетичні слова доповнюють музику!

Фея Осені : Я хочу побачити музику, я хочу почути музику. Що таке це музика? *(розглядають)*

Відео-презентація «Музика осені»

Музичний керівник : Бачиш, лист кленовий
паморочиться,
Тихо кружляє під музику.
Бачиш, хмаринка в небі кружляє,
Буде музика дощу.
І у вітру, і у сонечка,
І в хмарки, і у дощика,
І у маленького зернятка
Теж музика своя.

Багато композиторів на чудові вірші пишуть музику. Я пропоную вам зараз пограти у гру «Відгадай мелодію».

(Діти відгадують мелодії пісень і співають пісню «Ходить осінь по діброві»)

Музичний керівник : Фея Осені, а ти б хотіла дізнатися, що діти роблять в похмуру погоду, коли йде дощ? Пропонуємо тобі поглянути!

Танець з парасольками

Музичний керівник : Ми ще раз переконалися в тому, що музика може поєднуватися з віршами, вірші - з картинами, і все це пов'язано між собою, висловлює один образ, об'єднаний спільним настроєм. І все це музика! Музика звуків, віршів, фарб! Це все прекрасне, що нас оточує!

Фея Осені: І під враженням всього побаченого і почутого, щоб образ осені якомога довше залишався у вашій пам'яті, щоб ви ще більше набралися сил та енергії до наступного року, коли я

знову прийду до вас у гості, пропоную створити осінній килимок за допомогою ось цих яскравих кольорових листочків.

Кольоротерапія

Вправа «Метод Мандала» - «Магічне коло»

Станьте навколо нашого килимка. Візьміться за руки. Погляньте якими чудовими яскравими барвами переливається наш килимок. Вдихніть на повні груди повітря, наберіться сили та енергії від нашого «магічного кола», гарного настрою, здоров'я та заряду на весь наступний рік. А зараз пропоную вам самим стати художниками, але не пейзажистами, а художниками – декораторами, і придумати осінній декор на круглій тарілочці.

Музичний керівник : А музика буде допомагати вам фантазувати.

(Прикрашають фарбами для осені паперові тарілочки.)

Фея Осені : Дякую вам, діти за плідну роботу. Ви сьогодні гарно попрацювали! Я отримала масу радості та задоволення. А вашими осінніми тарілочками ми прикрасимо гарно стіну у садку.

Музичний керівник : Я думаю, що вони стануть чудовою прикрасою для нашого садка. Подякуйте, діти, Феї осені і попрощаємося з нею до нової зустрічі!

До нової зустрічі! *(Фея осені виходить із зали)*

Музичний керівник : Сьогодні ми з вами побували в чарівному світі Краси і Щастя. І я впевнена, що вас не залишить байдужим побачене і почуте. Можливо, хтось із вас, коли виросте, стане знаменитим музикантом, композитором, поетом чи художником. А допоможуть йому в цьому наші зустрічі в музичній вітальні. Та поки ви ще діти, дуже важливо, щоб любов до прекрасного не проходила у вас ніколи. наша зустріч у музичній вітальні добігає кінця. До нових зустрічей!

(Під звуки спокійної музики діти виходять із зали)

ТАНЕЦЬ «ЖАБОК»

музичний керівник Ростецька О.А.

Діти шикуються в одну лінію на заднім плані, тримаючи руки зігнуті в ліктях та з розкритими пальцями.

1 фігура

Йдуть кроком з високим підніманням коліна на свої точки в шаховому порядку. Напівприсідання, піднімаються та витягують рівні руки вгору (повтор 4 рази). Стрибають в другій невиворотній позиції в напівприсіданні, зберігаючи положення рук «жабки». В кінці виконання опускають руки до низу. Роблять випадивстороні, крутять барабанчики.

2 фігура

Ставлять ногу вбік на каблук з одночасним згинанням рук в ліктях (4 рази). Стрибають в напівприсіданні в кінці виконання роблять коло та лягають на животики головою в центр, лікті під щічки. Почергово махають зігнутими колінами. В кінці розходяться на свої місця.

3 фігура

Присідають вниз, руки під щічки (4 рази).

Стрибають в напівприсіданні (8 раз).

Переводять руки в позі «жабки» вправо-вліво (8раз).

Повторюють ще раз стрибки та переводять руки вправо-вліво.

На кінець танцю підстрибують в другу невиворотну позицію , піднімаючи руки вгору та викрикують «ква».

ТАНЕЦЬ « ЗОЛОТИХ РИБОК »

Виконується під спокійну музику , з шумом моря. На початку танцю 4 дівчинки в шаховому порядку сідають на підлогу, спираючись на лівий бік, носки зігнутих колін витягнуті. На вступ роблять «хвильку» правою рукою.

1 фігура

Виконують помах правою рукою з правої сторони вліво-вгору та повертають назад (4 рази).

Сідають на коліна , складають руки долонями та піднімаються, начебто випливають , роблячи хвилеподібні рухи .

Обертаються навколо себе, руки розкриті в сторони-вниз.

2 фігура

Повертаються в праву сторону, ставлячи праву ногу на носок , виконують «хвильку» руками. Теж саме в ліву сторону. (повторюють двічі в кожний бік).

Обертаються навколо себе, руки розкриті в сторони-вниз.

3 фігура

Лягають на животики в ліву сторону, почергово згинають ноги в колінах , потім повертаються в праву сторону, сідають з зігнутими колінами та роблять руками «хвильку» (повторюють 2 рази).

Піднімаються та йдуть на носочках «зірочкою» .

4 фігура

Сідають в напівшпагат та нахиляються з витягнутими руками вперед.

Піднімають корпус та роблять «хвильку» руками (повторюють двічі).

На кінець сідають на свої місця , як на початку.

ТАНОК «ЧЕРЕВИЧКИ»

З двох сторін зали шикуються дівчатка поділені пополам, тримаючись за спіднички.

1 фігура

Кроком на високих носочках виходять дівчатка з лівого боку в другу лінію. Так саме виходять дівчатка з правого боку, утворюючи першу лінію.

Виставляють праву ногу на каблук, повертаючи в VI позицію з притупом. Теж саме з лівої ноги. Виконують 4 пружинки.

Роблять два хлопка та потрійний притуп (4 рази).

2 фігура

Виконують два приставних кроки в праву сторону з пружинкою та виставлянням ноги на каблук . Теж саме в ліву сторону, але за другим кроком приставляють ногу в VI позицію з притупом.

Виставляють праву ногу на каблук, повертаючи в VI позицію з притупом. Теж саме з лівої ноги. Виконують 4 пружинки.

3 фігура

Виставляють праву ногу на каблук вперед з напрямком рук та крутять каблучком та руками в різні сторони.

Виконують колупалочку з правої та лівої ноги (4 рази).

4 фігура

Дівчатка з першої лінії повертаються до другої лінії, піднімають з'єднані праві руки вгору і на носках виконують два кружляння та повертаються на свої лінії.

Виставляють праву ногу на каблук, повертаючи в VI позицію з притупом. Теж саме з лівої ноги. Виконують 4 пружинки.

5 фігура

Роблять два хлопка та потрійний притуп (4 рази).

Виконують оплески рівними руками вгорі (16 раз).

На закінчення музики ставлять ногу на каблук, нахиливши корпус до ноги та тримаючись за спідничку.

Baby - polyglot

Інтегроване заняття з англійської мови

вихователь Ткачук Л.В.

Тема: *Рахунок*

Мета: розвивати навички діалогічного та монологічного мовлення, фонематичний слух, артикуляційний апарат, пам'ять, увагу, мислення, уяву; активізувати словник дітей словами з теми: «Про себе», вивчити нові слова з теми «Рахунок», вправляти в умінні рахувати англійською мовою, вчити розрізняти назви цифр на слух; формувати уміння читати вірш чітко, виразно, інтонаційно; виховувати інтерес до навчання, акуратність, дисциплінованість.

Матеріал: ілюстрація до вірша, демонстраційні картки з зображенням цифр, іграшки для рахунку, індичата, м'яч.

Тип заняття: вивчення нового матеріалу.

Словник: one (один), two (два), three (три).

План заняття

I. Організація групи

Привітання:

- Good morning, children!
- Good morning, teacher!
- I'm glad to see you!
- So am I!

II. Мовленнєва зарядка

(Ігровий прийом з м'ячем)

- What is your name?
- How old are you?
- Who are you?
- Where do you live?

III. Вивчення нового матеріалу

1. Вивчення цифр *(за допомогою карток)*

1 one 2 two 3 three

2. Вивчення цифр (за допомогою пальців).

3. Самостійна лічба дітей.

Вихователь показує одного зайчика, діти кажуть – one, двох – two. Вихователь використовує різні іграшки для рахунку. Діти рахують від одного до трьох.

Фізкультхвилинка

Clap, clap, clap your hands,
Stamp, stamp, stamp your feet,
Nod, nod, nod your head,
Spin, spin, spin around,
Dance, dance, dance a dance
And say “OK”!

4. Вивчення вірша: «One, one, one»

One, one, one,
The sun is one,
So is the moon
And my yellow balloon.

5. Гра «Вгадай, скільки індича»

IV. Закріплення вивченого матеріалу

Гра «На пальцях»

– Покажіть на пальцях one (two, three).

V. Підсумок заняття

– The lesson is over. Good-bye, children!

Заняття 2

Тема: *Порахуй до чотирьох*

Мета: розвивати фонематичний слух, артикуляційний апарат, пам'ять, увагу, мислення, уяву, навички діалогічного та монологічного мовлення; вивчити нові слова з теми «Рахунок», вправляти в умінні рахувати англійською мовою, вчити розрізняти назви цифр на слух; формувати уміння читати вірш чітко, виразно, інтонаційно; виховувати акуратність, дисциплінованість, повагу один до одного.

Матеріал: ілюстрація до вірша, демонстраційні картки з зображенням цифр, набірне полотно, каченята.

Тип заняття: комбінований.

Словник: four (чотири).

План заняття

I. Організація групи

Привітання:

– Good morning, children!

– Good morning, teacher!

– I'm glad to see you!

– So am I!

II. Мовленнєва зарядка

Гра-вірш «Кулачок».

III. Повторення вивченого матеріалу

1. Повторення цифр (за допомогою карток)

1

2

3

2. Повторення вірша «One, one, one»

One, one, one,
The sun is one,
So is the moon
And my yellow balloon.

IV. Вивчення нового матеріалу

1. Вивчення цифри (за допомогою картки)

4

four

2. Вивчення цифри (за допомогою пальців).

Фізкультхвилинка

Clap, clap, clap your hands,
Stamp, stamp, stamp your feet,
Nod, nod, nod your head,
Spin, spin, spin around,
Dance, dance, dance a dance
And say “OK”!

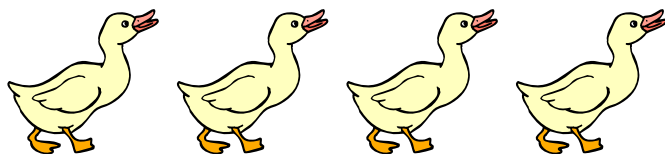
3. Гра «Опиши себе»

- Скільки в тебе рук?
- Скільки – ніг? Тощо.

4. Гра «Порахуй каченят»

На набірному полотні вчитель викладає каченят по-черзі, а діти рахують.

Потім по-одному забирає.

V. Закріплення вивченого матеріалу

Заняття 3

Тема: Вгадай число

Мета: розвивати фонематичний слух, артикуляційний апарат, пам'ять, увагу, мислення, уяву, навички діалогічного та монологічного мовлення; вивчити нові назви цифр, вправляти в умінні рахувати англійською мовою, вчити розрізняти назви цифр на слух; формувати уміння читати вірш чітко, виразно, інтонаційно; виховувати акуратність, дисциплінованість.

Матеріал: ілюстрації до фонетичної зарядки «Mr. Language», демонстраційні картки з зображенням цифр, роздаткові картки з зображенням цифр, картки з зображенням різної кількості предметів.

Тип заняття: комбінований.

Словник: five (п'ять).

План заняття

I. Організація групи

Привітання: – Good morning, children!

– Good morning, teacher!

– I'm glad to see you!

– So am I!

II. Фонетична зарядка

Вранці Mr. Language прокинувся, встав, відтулив штори на вікні [w] – [w]. Погода була чудова, він вигукнув [a:] – [o:].

Вирішив прибрати в кімнаті, вибити килими [p] – [b]. Трохи попрацював пилососом [t] – [d], протер дзеркало [h] – [h].

Поснідав та вирішив попиту чаю, проте він був гарячий. Mr. Language подмухав [f] – [v].

Пішов на прогулянку після сніданку. Надворі побачив пташку, яка звала своїх пташенят: [vi:] – [vi:] – [vi:].

Під деревом сиділа мати-свиня з поросятами та звала їх: [wi:] – [wi:] – [wi:].

Назустріч йому вибіг злий собака та загарчав: [r] – [rrr], Mr. Language сказав у відповідь [brrr]. Він тупнув ногою і собака утік.

Раптом підповзла змія та засичала: [ʃ] – [ʃʃʃ]. Вона зламала зуба та засичала [θ] – [ð]. Mr. Language усміхнувся і пішов додому, де на нього чекали справи.

III. Повторення вивченого матеріалу

Повторення цифр (за допомогою карток)

1

2

3

4

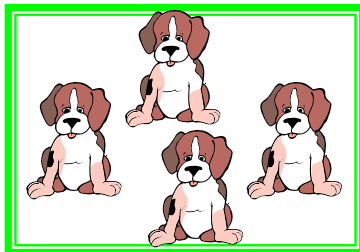
IV. Вивчення нового матеріалу

1. Рахунок до 5 (за допомогою пальців).
2. Вивчення цифри (за допомогою картки)

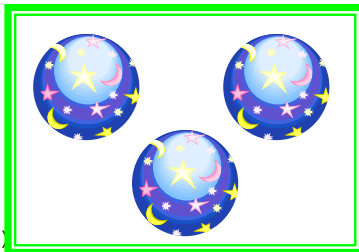
5

five

3. Вказати кількість предметів на картках.

ітей

5. Гра «Покажи цифру» (за допомогою роздаткових карток).

1

2

3

4

5

6. Гра «Розклади цифри по порядку» (за допомогою роздаткових карток).

V. Закріплення вивченого матеріалу

Рахунок у прямому і зворотному порядку.

VI. Підсумок заняття

– The lesson is over. Good-bye, children!

Заняття 4

Тема: Seasons. Weather

Мета: розвивати фонематичний слух, артикуляційний апарат, пам'ять, увагу, мислення, монологічне та діалогічне мовлення; ввести в активний словник назви пір року та закріпити їх вживанням у мовленні; вчити дітей описувати погоду; формувати вміння читати вірш чітко, виразно, інтонаційно; виховувати акуратність, дисциплінованість.

Обладнання: ілюстрація «Ms. Pronunciation», картка зі звуком [k], ілюстрації з зображенням пір року і явищ природи, розмальовки, ілюстрація до вірша, кольорові олівці, картки до ігор «Що, коли можна робити», «Прогноз погоди», «Пазли», магнітофон, диск.

Тип заняття: комбінований.

Словник: Spring (весна), summer (літо), autumn (осінь), winter (зима).

Sunny (сонячно), rainy (дощ), snowy (сніжно), windy (вітряно), foggy (туманно). It is hot/cold/warm (жарко/холодно/тепло).

План заняття

I. Організація групи

Привітання:

– Good morning, children!

– I'm glad to see you!

– Good morning, teacher!

– So am I!

Звук [k]. Скоромовка: Ask Kate to take the cake.

[k]

III. Вивчення нового матеріалу

1. Вивчення пір року (з демонстрацією ілюстрацій).

Spring

summer

autumn

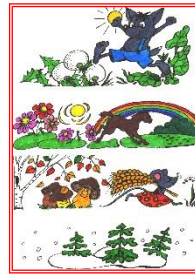
winter

2. Гра «Що, коли можна робити» (діти називають пору року і кажуть що можна робити)

3. Повторення вірша «Seasons»

Spring is green,
Summer is bright,
Autumn is yellow,
Winter is white.

Фізкультхвилинка

4. Вивчення пісні «Rain, rain, go away»

Rain, rain, go away

Little children want to play

Come again another day.

Rain, rain, go away.

5. Вивчення слів для опису погоди (за допомогою ілюстрацій)

Sunny

rainy

windy

foggy

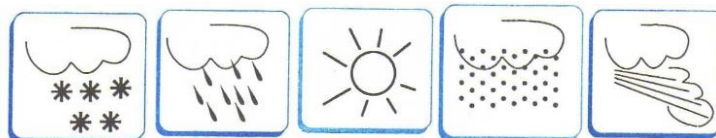
snowy

6. Вивчення виразів:

What is the weather? It is hot/cold/warm.

7. Гра «Прогноз погоди»/ «What is the weather?»

Вихователь називає погоду, а діти піднімають карточку з цим зображенням. Потім діти по-черзі називають.

IV. Закріплення вивченого матеріалу

1. Гра «Пазли» (діти викладають пори року і називають, що у них вийшло)

2. Гра «Розмальовки»

V. Підсумок заняття

– The lesson is over. Good-bye, children!

Інтегроване заняття з польської мови

вихователь Гжегожевська В.В.

Тема: «W gościach u Krzysia».

Мета: Розвивати зв'язне мовлення, фонематичний слух, монологічне мовлення, артикуляційний апарат, пам'ять, увагу. Виховувати посидючість, дисциплінованість, уміння слухати і чути відповіді товаришів. Продовжувати вчити дітей розповідати про себе; закріпити знання кольорів. Формувати уміння розрізняти і називати диких тварин, орієнтуватися на аркуші паперу. Вдосконалювати уміння описувати предмети, користуючись схемою. Активізувати словник дітей словами з таких тем: «Одяг», «Знайомство», «Кольори», «Дикі тварини», «Овочі», «Іграшки». Виховувати посидючість, дисциплінованість, уміння слухати і чути відповіді товаришів.

Обладнання: роздатковий матеріал (картинки іграшки) карточки до гри: «Впізнай хлопчика за описом», «Лабіринт», «Магічні квадрати», муляжі фруктів і ягід; кошук, фланелеграф, картинку (дикі тварини) для фланелеграфа.

Хід заняття:

Dzień dobry dzieci ! Dzień dobry pani Wiktoria !

Відкладіть усі ви справи

Балачки, пусті забави

Сядьте зручно ви будь-ласка

Бо прийшла у гості казка.

Жив-був собі один хлопчик, він сьогодні завітав до нас на заняття. У нього

було багато друзів. Візьміть карточку, розгляньте її, і знайдіть хлопчика. У нього: бразові włosy, koszula oliwkowa i żółta, granatowe szorty, niebieski skarpety, granatowe pantofle (діти позначають хлопчика фішкою).

А тепер перевірте себе, чи правильно ви його знайшли. То jakiego koloru u chłopczyka włosy ? A koszula ? A jakiego koloru szorty i pantofle ? A skarpety ? Bardzo dobrze !

Давайте ми з ним познайомимося. Chłopczyk nazywa się Krzys Kowalczyk. On ma 5 lat. On mieszka w Krakowie. A wy możecie rozpowiedzieć parę słów o sobie ? Діти розповідають кожен про себе.

Krzys заблудився і він не може знайти дорогу до дому. Допоможіть йому. Візьміть карточку і проведіть його до дому. Розкажіть який у нього будиночок.

Біля будиночка у Krzysia був великий сад і город. Візьміть картинки, розгляньте їх. На карточці викладіть що де росте.

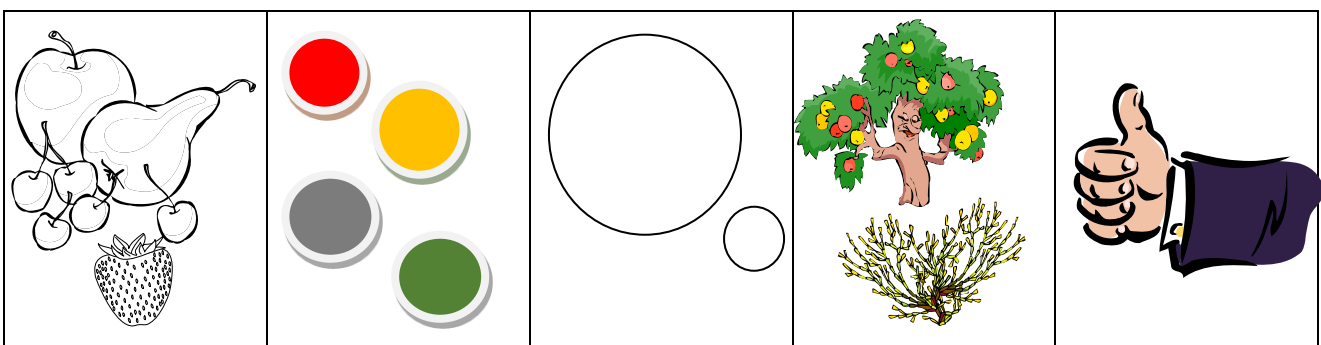
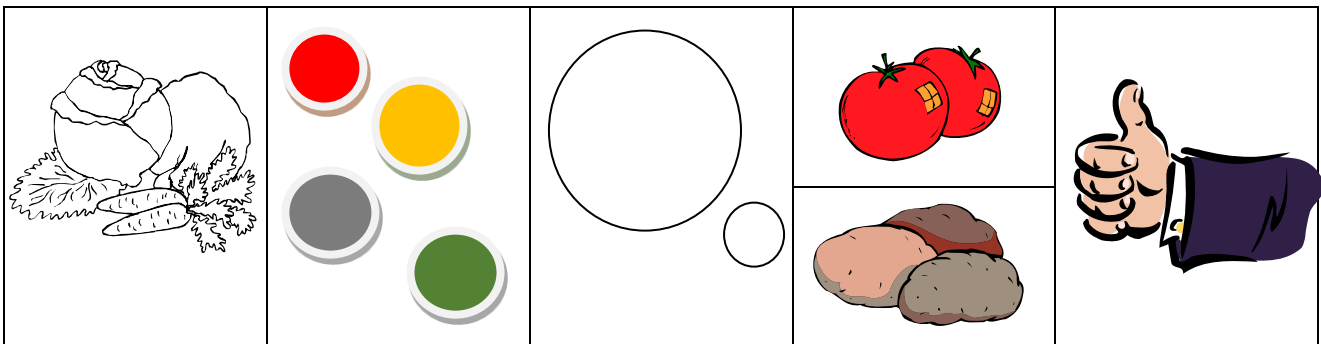
A teraz prosze mi nazwać, co rośnie na drzewie ?

- Jak to się nazywa jednym słowem ? (owoce).

- Na krzaku co rośnie ? (jagody).

- Proszę mi nazwać jakie wy wiecie warzywa ?

Дидактична гра: «Чарівний мішечок». Схема опису:

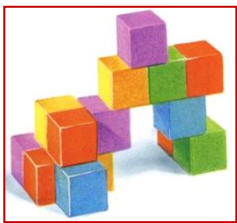
Razem ze swoimi przyjaciółmi Krzys lubi bawić się. Czym on lubił bawić się ?
 (zabawkami). A jeszcze jemu podoba się śpiewać. Давайте заспіваємо пісеньку про
 цього хлопчика Krzysia.

Фізкультхвилинка: «Miś pluszowy».

Miś pluszowy z rajacykiem

Mają domek pod stolikiem.

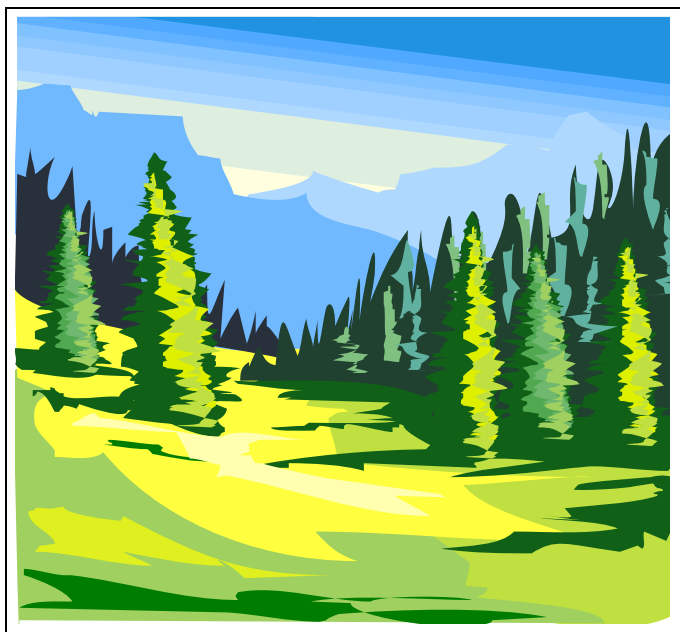
W domku tym już nie od dziś
Mieszka Bam-Bim-Bom i miś.
Domek z klocków zbudowany
Ma drzwi, okno dach i ściany.
Zbudował go mały Krzyś,
Zeby miał mieszkanie miś !
U Krzysia były takie zabawki : piłka, samochód, miś, pacynki.

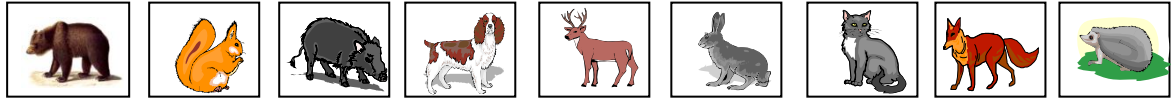

Візьміть тарілочки розгляньте і виберіть ті zabawki, що мав Krzyś.

- Kto mnie powie, jakie zabawki miał Krzyś ? (Діти перераховують іграшки).

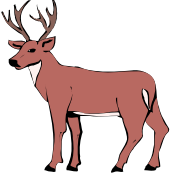

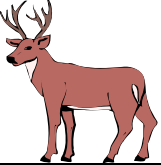

Одного весняного сонячного дня хлопчик бавився з кулькою, вона потoczyла
ся (покотилася) до lasu. Krzyś за nią pobiegł i kogoś tam spotkał. Jak wy myślicie,
kogo on mógł spotkać w lesie ? (zwierzęta dzikie).

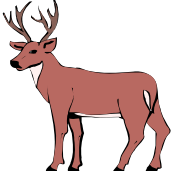

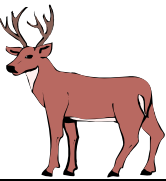

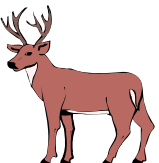

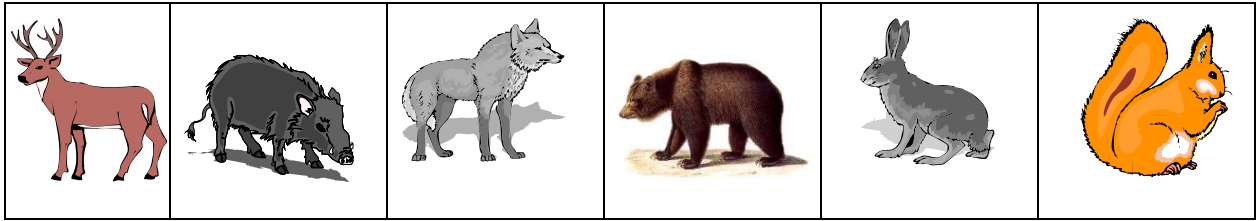
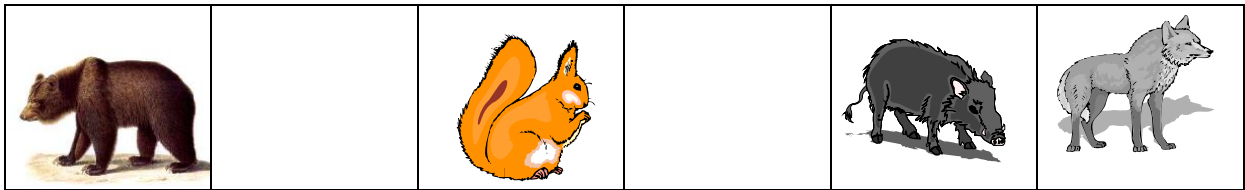
Діти вибирають, називають тварин, що живуть в лісі (zwierzęta dzikie), і викладають їх на фланелеграфі.

А зараз ми пограємо в гру «Магічний квадрат». Візьміть карточку, розгляньте її і вставте zwierze dzikie, якого не вистачає в кожному рядку.

				
---	---	---	--	---

Знайшовши м'ячика (piłki), Krzyś вийшов з лісу і побачив яскраве сонечко (słoneczko). Давайте ми хлопчику розкажемо віршик про сонечко.

Słoneczko ma bardzo dobre zwyczaje,

Dzień dobry, mówi, gdy rano wstaje.

Dzień dobry ! Dzień dobry !

Dzień dobry, wam !

Sto jasnych promyków każdemu dam.

Słoneczko dzień cały

Po niebie chodzi,

Dobranoc, mówi, kiedy zachodzi.

Zbudzę was ! Zbudzę was !

Zbudzę was znów !

A teraz dobranoc !

Przyjemnych snów !

Krzyśowi сподобалось бути з вами, тому що він багато дізнався і навчився. А вам сподобалось ?

Do widzenia dzieci !

Do widzenia pani Wiktoria !

Ігрова діяльність

Дидактичні ігри

«Gdzie jest?»

Мета: учити дітей орієнтуватися у просторі; розуміти поняття «po lewej stronie», «po prawej stronie». «obok», «przed», «za», «z góry», «w dole» («ліворуч», «праворуч», «біля», «перед», «за», «угорі», «внизу»); розвивати мислення, пам'ять.

Матеріал: картинки з зображенням свійських тварин, будинок.

Хід гри: Вихователь показує картинки із зображенням тварин та їх дитинчат і пропонує дітям назвати їх pies і szczeniak, kot і kotek, krowa і cielę (собака і цуценя, кішка і кошеня, корова і теля) тощо. Картинки виставляються на підставку, в тому самому порядку, у якому показуються. Після цього, показуючи, наприклад, на кішку, вихователь запитує: «Kto jest obok?» («Хто стоїть поряд із нею?») Діти відповідають. Гра триває, поки діти не назвуть усіх тварин та їх дитинчат.

«Czarodziejski woreczek»

Мета: закріплювати вміння дітей називати овочі, фрукти та їх колір; розвивати зорову пам'ять, увагу.

Матеріал: «чарівний мішечок», овочі, фрукти.

Хід гри: Вихователь пропонує дітям по черзі витягти з «czarodziejskiego woreczka» warzywo, owoc назвати його та його колір. Вихователь може запропонувати, не дивлячись у мішечок, знайти те, що він скаже. По черзі грають усі діти.

«Zabawa zimowa»

Мета: закріплювати знання дітей про зимові розваги; розвивати мовлення, увагу; виховувати любов до різних пір року.

Матеріал: сюжетні картинки на тему «Зимові розваги».

Хід гри: Діти розглядають сюжетні картинки і розповідають: у які ігри діти люблять гратися взимку польською мовою.

«Wiosna jaka?»

Мета: закріплювати з дітьми ознаки весни; учити добирати прикметники до іменників; розвивати мовлення, пам'ять, мислення.

Матеріал: м'яч.

Хід гри: Вихователь кидає дітям по черзі м'яч.

Вих о в а т е л ь. Wiosna jaka? (Яка весна?) Wiosną trawa jaka? (Навесні трава яка?) Wiosną słońce jakie? (Навесні сонечко яке?) Дитина відповідає на запитання польською мовою і кидає м'яч вихователю.

Народні ігри

«Bąk»

Діти тримаючись за руки і ходять (бігають) по колу, в середині кола «спить», вибраний раніше «bąk». Діти співають або читають:

Pierwsza godzina – bąk śpi!

Druga godzina – bąk śpi!

Trzecia godzina – bąk śpi!

Czwarta godzina – bąk śpi!

Piąta godzina – bąk śpi!

Szósta godzina – bąk wstaje!

Діти зупинитися і розривають коло. Співають або читають, виконуючи відповідні жести на слова, а «bąk» імітує:

Bąku wstań! Umyj się!

Uczesz się! Zjedz śniadanie! Goń nas!

Діти розбігаються, і «bąk» ганяється за ними. Захоплена дитина стає «bąk» і гра починається спочатку.

«Mało nas, mało nas do pieczenia chleba»

Діти утворюють коло. У середині кола двоє дітей, тримаються за руки і танцюють. Всі діти співають пісню:

Mało nas, mało nas

do pieczenia chleba.

Jeszcze nam, jeszcze nam,

Ciebie tu potrzeba.

Діти, що є в середині кола вибирають когось, обрана дитина входить в середину кола і починається гра спочатку. За кожним разом дітей в колі стає щораз більше. Коли їх вже є багато, співаємо:

Dużo nas, dużo nas

do pieczenia chleba.

Tylko nam, tylko nam

Ciebie tu nie trzeba.

Діти, що є в середині кола вибирають когось, обрана дитина виходить з середини кола і починається гра спочатку. За кожним разом дітей в колі стає щораз менше, аж поки не залишиться одна пара.

«Stary niedźwiedź»

Діти водять хоровод. В середині кола спить «niedźwiedź – ведмідь». Діти співають пісню:

Stary niedźwiedź mocno śpi,

stary niedźwiedź mocno śpi,

My się go boimy, na palcach chodzimy,

jak się zbudzi to nas zje.

Pierwsza godzina niedźwiedź śpi.

Druga godzina niedźwiedź chrapie.

Trzecia godzina niedźwiedź łapie

При цих словах ведмідь схоплюється і лапає одну дитину, яка не встигла присісти. Захоплена дитина стає ведмідь, гра починається спочатку.

Театралізована діяльність

Сценарій свята: «Dary Nowego Roku»

Występują: Dziecko A, Dziecko B, Dziecko C, Nowy Rok, Zima, Wiosna, Lato, Jesień.

Piosenka I - „Śniegowe płateczki”

Dziecko A: Co nam Nowy Rok przyniesie?

Nowy Rok: Zimę, Wiosnę, Lato, Jesień.

Dziecko A: Zima berło z lodu trzyma.

Co w podarku da nam zima?

Zima: Dam białego bałwanka.

Jazdę z górki na sankach

Wesołe choinki,

Miłe upominki.

Dziecko B: Wiosno ciepła , roześmiana,

Powiedz, wiosno, co masz dla nas?

Wiosna: Dam wam liści bez liku i piosenki słowików.

Pierwszy ciepły deszczyk, złote bazie leszczyn.

Dziecko B: Lato suknię ma bogatą,

Jakie dary da nam lato?

Lato: Dam pogodne słońce, bukiety pachnące,

w polu złote zboże, ciepły piach nad morzem

Dziecko C: Jesień od podarków gnie się,

A co nam przyniesie jesień?

Jesień: Dam wam to, co trzeba: świeże bochny chleba

i owoców kosze. Częstujcie się, proszę!

Dziecko C: Nowy Roku z podarkami!

Dziś karnawał. Zatańcz z nami!

Художня література

Вірші

«Wlazł kotek na płotek»

Wlazł kotek na płotek i mruga,

ładna to piosenka, nie długa.

Nie długa, nie krótka, a w sam raz,

zaśpiewaj, koteczku, jeszcze raz.

«Piękne zwyczaje»

Słoneczko ma bardzo piękne zwyczaje.

Mówi: «dzień dobry», gdy rano wstaje.

A drzewa lśniące rosą nad ranem,

Szumia: «dzień dobry, słonko kochane».

Gdy słonko chmura zasłoni siwa,

mówi: «przepraszam» potem odpływa.

Gdy ciepłym deszczem sypnie dokoła,

«dziękuję» szumia trawy i zioła.

Słonko dzień cały

po niebie chodzi.

«Dobranoc» mówi,

kiedy zachodzi.

Mrok szary wkoło,

trawy i drzewa

«dobranoc» szumia z prawa i lewa.

Лічилки

«Maszerują oficery»

Raz, dwa, trzy, cztery

Maszerują oficery

ptaszek myślał, że to żołnierz

i narobił mu na kołnierz.

«Raz dwa Janek ma»

Raz dwa Janek ma

trzy cztery smaczne sery

pięć sześć chciał je zjeść

siedem osiem spotkał Zosie

dziewięć dziesięć schował w kieszeń

«Jeden, dwa – Janek ma»

Trzy, cztery – smaczne sery,
pięć, sześć – chciał je zjeść,
siedem, osiem – spotkał Zosię,
dziewięć, dziesięć – schował w kieszeń.

«Pan Sobieski»

Pan Sobieski
miał trzy pieski:
czerwony, zielony i niebieski.

«Raz i dwa»

Raz i dwa, raz i dwa,
pewna pani miała psa,
trzy i cztery, trzy i cztery,
pies ten dziwne miał maniery.
Pięć i sześć, pięć i sześć,
wcale lodów nie chciał jeść.
Siedem, osiem, siedem, osiem,
wciąż o kości tylko prosił.
Dziewięć, dziesięć,
dziewięć, dziesięć,
kto z was kości mu przyniesie?
Może ja, a może Ty.
Licz od nowa:
raz, dwa, trzy

«Ele, Mele, Dudki»

Ele mele dudki, gospodarz malutki
gospodyni jeszcze mniejsza,

ale za to robotniejsza

«Marsz»

Czy gotowe nogi do dalekiej drogi?

Marsz, marsz, maszerują wkoło

Marsz, marsz, bardzo mi wesoło

Marsz, marsz nogi mnie słuchają

Nagle stop - odpoczywają

Liczmy do czterech: raz, dwa, trzy, cztery

Czy gotowe nogi do dalekiej drogi?

OPIS: maszerujemy, unosimy wysoko kolanka, tupiemy wesoło. Na przerwę w muzyce zastygamy w bezruchu, nast. liczymy do 4 i zaczynamy zabawę od początku. Piosenkę możemy śpiewać maszerując i akompaniując sobie na instrumentach perkusyjnych.

«Ja już nie jestem taki malutki»

Ja już nie jestem taki malutki

Tup, tupu, tupu, tup, tupu, tup,

Umiem sznurować już swoje butki

Tup, tupu, tupu, tup, tupu, tup.

Wiem, który lewy, a który prawy

Tup, tupu, tupu, tup, tupu, tup,

Spytaj kolegi jeśliś ciekawy,

Tup, tupu, tupu, tup, tupu, tup.

Śniadanko zjadam sam z talerzyka,

Tup, tupu, tupu, tup, tupu, tup,

Tańczę walczyka, gdy gra muzyka,

Tup, tupu, tupu, tup, tupu, tup.

Bo już nie jestem taki malutki,

Tup, tupu, tupu, tup, tupu, tup,

Skaczę wesoło jak krasnoludki

Консультаційний блок

«Математика - це цікаво»

(консультація для батьків)

практичний психолог

Риба О.Ф.

Часто чуєш, як дитина схвалювана дорослим заявляє, що вміє рахувати до 10, до 20. Починаючи вважати це, вона поспішає, пропускає числівники. Дорослі їй підказують, а дитина механічно повторює все сказане за ними. Постає питання: чи дійсно дитина вміє рахувати? Звичайно, не вміє. Тут присутнє механічне запам'ятовування числівників, за яким немає головного розуміння. Навчати дошкільнят початкам математики, безумовно, необхідно. Особливо гостро це питання постає зараз, коли перед педагогами та психологами поставлено завдання створити передумови для переходу на навчання дітей з 6 річного віку. Дошкільника необхідно вчити так, щоб світ, що оточує його, ставав зрозуміліше.

Батьки покликані допомогти йому в цьому, показати суттєві взаємозалежності, вчити міркувати, порівнювати, співставляти. Зауважимо, що більшість батьків, перш за все, вчать дітей рахувати до 10, 20 і більше. Доведеться засмутити їх. Найчастіше такі знання дітей є марними, тому що дитина механічно запам'ятавши назви і порядок числівників, натренувалася у так званому механічному рахунку. Як правило, при цьому у дітей відсутнє уявлення про число, його склад.

Як же слід вчити дитину рахувати? Як домогтися, щоб рахунок для нього був не набором слів, завчених в певному порядку, а залишався б на розумінні сенсу числа? Ще в молодшій групі дитина навчилася визначати різну кількість предметів словами «один» і «багато». У віці від 4 до 5 років програмою дитячого садка передбачено навчання рахунку до 5 на основі порівняння 2-х множин. Так, наприклад, маючи однорідні іграшки, можна показати дітям, що ми маємо багато звірят, але серед них 2 зайця менше ніж 3 ведмедя; 1 лисичка менше ніж 2 зайця. Є багато ляльок. Запропонуйте дізнатися: «Більше маленьких ляльок або великих». Знайомство з кожним новим числом

здійснюється на основі порівняння 2-х множин. Ви ставите два ряди предметів так, щоб кожен з них знаходився чітко один під іншим. Дитина, порівнюючи кількість предметів, без рахунку визначає, де їх більше, а де менше. Після цього ви називаєте новий числівник. Зелених кубиків - 1, а червоних кубиків - 2. 2 більше, ніж 1, 1 - менше, ніж 2. Таким же способом познайомте дитину з числами 3, 4, 5.

Не забувайте: наша мета сформувати у дитини до початку шкільного навчання поняття про числівників, про натуральний ряд чисел, а не просто навчити рахувати. Для рахунку треба брати предмети без відволікаючих деталей, предмети повинні бути взаємопов'язані (ялинки - гриби), (метелики - квіти). Предмети повинні бути знайомі дітям: гудзики, палички тощо, (без прикрас). Покажіть дітям, що рахувати предмети зручніше правою рукою в напрямку зліва - направо, під час рахунку кожне слово - числівник треба співвідносити тільки до одного предмету. Дуже важливо навчити дитину розуміти, що «три» в даному випадку не до назви останнього предмета, а до всієї перерахованої групи предметів. Потрібно називати предмети, узгоджуючи їх найменування з числівником у роді, числі та відмінку: «Тут 2 кубики», «Всього 3 яблука», «На картці 5 грибів». З початок називають числівник потім іменник. Коли дитина вчиться рахувати предмети, вона може пересувати їх рукою. Потім можна перейти до рахунку без руху рукою - візуально.

Для вправ у рахунку можна брати різний наочний матеріал: іграшки, пізніше - геометричні фігури (круги, квадрати, трикутники). Вправи потрібно урізноманітнити, ставити різні завдання. Наприклад, дорослий ставить на стіл 2 матрешки і 2 пірамідки. Питає: «Скільки тут матрешок? Скільки тут пірамідок?» «Яких іграшок більше? Менше? Як зробити, щоб пірамідок стало більше? (робить) Зроби? Скільки стало пірамідок? Іграшок тепер менше? Чому? Як зробити, щоб іграшок знову стало порівну». Подібні вправи можна провести з різними іграшками, на вулиці і з природним матеріалом: гілочки, шишки, камінчики, палички і т.д.

Головну увагу приділяйте діям дітей, тому, як вони відповідають на поставлені вами питання. Не квапте дитину і самі не поспішайте підказувати. Нехай дитина розвиває своє мислення, привчається до самостійності.

Покажіть дітям, що число не залежить від величини предметів (2 дорослих стільця і 2 дитячих стільця, 3 великих і 3 маленьких ляльки). Діти нерідко пов'язують кількість предметів з їх просторовим розташуванням, думають, що якщо якісь речі займають багато місця, то їх за кількістю більше, ніж тих, які займають мало місця. Потрібні такі вправи, коли ви пропонуєте дитині перерахувати 2 групи предметів, по-різному їх розставляйте.

Наприклад: у верхньому рядку 3 ялинки, розташовані далеко один від одної, а в нижньому рядку 4 грибка - близько розташовані. Чого більше грибів або ялинок? Як це можна дізнатися? Порахувати, а можна і по-іншому: поставити під кожен ялинку один грибок і т. д. Вчіть дитину відраховувати або приносити вказану вами кількість предметів: відрахуй 3 гудзики, принеси стільки ж кубиків, скільки я поставила на стіл? Принеси стільки ж пірамідок, скільки ялинок я намалювала? Корисно рахувати предмети на дотик, з закритими очима (скільки картоплин у мисці? Скільки ягід мама поклала в руку і т. д.). З задоволенням діти будуть рахувати і звуки: скільки разів сплеснула в долоні? Скільки разів стукнув у барабан? Поклади стільки квадратиків, скільки звуків почувеш?

Для закріплення кількісних уявлень дітей пограйте з ними в такі ігри:
«ЩО БУВАЄ ПО 2?»

Мета гри: вправляти дітей в рахунок до 2.

На стіл покладіть 15 - 20 паличок. Дорослий і дитина по черзі називають ті предмети, які завжди бувають тільки по 2 (черевики, панчохи). За кожен правильну відповідь гравець бере зі столу 2 палички.

Правила гри:

1. Якщо відповідь неправильна - палички брати не можна.
2. Виграні палички кожен гравець відраховує самостійно.

3. Гра закінчується, коли на столі не залишиться паличок, тоді гравці порівнюють прийомом додатку палички і визначають переможця.

Гру можна спростити: називати предмети, яких може бути 2: огірки, олівці і т.д.

Ускладнити: називати те, чого не буває по 2: лапок у кішки, носів у людини, ніжок у табурета.

Коли дитина познайомиться з іншими числами, можна провести аналогічні ігри: «Що буває по 3, по 4».

«РОЗСТАВ ПО ПОРЯДКУ»

Мета гри: вправляти дітей в умінні розставляти предмети в порядку зниження або зростання їх величин.

На столі має бути 5 -8 предметів різної величини (кільця, пірамідки, матрешки, паперові гуртки). За сигналом дорослий і дитина бере по одному предмету і розкладає їх за величиною (від найменшого до найбільшого і навпаки). Про порядок розташування домовляються заздалегідь. Виграє той, хто, зробив менше помилок і закінчив свій ряд швидше.

Правила гри:

1. Брати в руку по одному предмету.
2. Обраний предмет не можна класти назад, але можна змінити його розташування в своєму ряду.

Діти вже знайомі з геометричними фігурами: круг, квадрат, прямокутник, трикутник, овал, ромб. Продовжуємо закріплювати знання дітей про форму в різних видах діяльності: запропонуйте намалювати квадратну хустинку, прямокутного рушника, чотирикутний і трикутний прапорець. Навчайте дітей правильно називати об'ємні фігури : куб, циліндр, куля, конус.

Для закріплення геометричних форм пограйте в такі ігри:

«ЗНАЙДИ ТРИКУТНИК»

Мета гри: вправляти дітей в умінні розрізняти трикутник серед інших геометричних фігур. У кожного гравця перед початком гри 10 різних геометричних фігур, серед яких 6 трикутників. За сигналом гравці вибирають

трикутники і розкладають їх у ряд. Виграє той, хто першим вибрав всі трикутники. Гру можна змінити: вибирати квадрати, прямокутники, круги.

«ХТО ШВИДШЕ»

Мета гри: вправляти дітей у розрізненні знайомих геометричних фігур.

До початку гри у кожного граючого 10 - 20 штук різних геометричних фігур. Їх змішують і закривають аркушем паперу. По сигналу кожен гравець відкриває свої фігури і розкладає їх у ряд: ряд квадратів, ряд - кіл і т. д. Виграє той, хто швидше і без помилок викладе 4 ряди.

Правило гри: починати викладати фігури тільки після сигналу.

Продовжуйте практикувати дітей в умінні орієнтуватися в просторі. Найзручніше це робити в повсякденному житті, надавши вправі ігровий характер або форму доручення: «Підійди до серванта і принеси ту чашку, що стоїть праворуч», «що ти бачиш праворуч від себе?» і т. д.

Слід вчити дітей орієнтуватися в часі, розрізняти частини доби (ранок, день, вечір, ніч); користуватися словами: сьогодні, вчора, завтра, швидко, повільно.

Зверніть увагу дітей на зміну частин доби: настає вечір, скоро буде ніч, завтра підемо в кіно. Цю книгу ми читали вчора.

До 5-ти років діти повинні розрізняти і називати: круг, квадрат, прямокутник, трикутник, незалежно від розміру або кольору фігур. Розрізняти і називати кулю, куб, циліндр, правильно користуватися словами, які позначають просторові напрямки і час.

Якщо хочете навчити дитину рахувати, купіть 3 види дрібних іграшок по 10 штук (качечки, грибки тощо) або наберіть з природного матеріалу (шишки, горіхи, жолуді, камінчики).

Кольорові палички Кюізенера

(консультація для педагогів)

вихователь Єлагіна В.М.

Навчання – складний та тривалий процес і суперечки про те, коли його починати, ведуться вже багато десятиліть. Деякі батьки вважають, що не варто поспішати і позбавляти дітей дитинства, інші ж переконані, що ранній інтелектуальний розвиток дитини – гарантія його успішності в майбутньому. І компромісом можна вважати ігрову форму навчання, коли малюк наче розважається, але отримує при цьому якісь знання. Найбільш елементарними можна вважати навички лічби, вчити якому зручно і легко за посібником «Палички Кюізенера». Розглянемо особливості цієї методики.

Математичний посібник бельгійського математика Джорджа Кюізенера ґрунтується на наочно-тактильному освоєнні понять абстракції, таких як лічба, впорядкованість та ідентичність. До речі, популяризацією посібника ми зобов'язані колезі Кюізенера – французькому математику і філософу Калебу Гатеньо, який почав використовувати посібник «Числа в кольорі» при вивченні математики та мови.

Палички Кюізенера дозволяють дитині не тільки розвивати абстрактне мислення, а й виокремлювати логічні зв'язки та поняття. Що стосується конкретних практичних цілей, то серед них найбільш значущими є:

- формування понять конкретизації лічби і обчислень у вигляді числа; розуміння системи «більше-менше»;
- відпрацювання навичку розподілу і вимірювання, додавання і віднімання;
- засвоєння понять «більше-менше», «право-ліво», «між», «довше», «вище», «рівний», «середина» тощо;
- розвиток креативності, умінь моделювати і конструювати;
- формування активності пізнавального характеру і наочно-дієвого способу мислення, а також всіх видів уваги і детального сприйняття навколишнього;
- поліпшення дрібної моторики.

Вік для початку проведення занять визначається індивідуально, це пов'язано з різними темпами розвитку дитини. Але середнім віком для початку навчання в психолого-педагогічній літературі вважається 3 роки. Проте деякі спеціалісти допускають, що роботу з паличками можна починати з 1 року.

Паралелепіеди розміром від 1 см до 10 см, які відрізняються за кольором і виконані з пластика або дерева, паперові шаблони цифр і арифметичних дій, а

також додатки з основними етапами та прийомами роботи – це матеріальна база посібників Кюізенера. Різні брусочки дозволяють позначити числа (за допомогою довжини паличок), а також вказати класи чисел (кольорами, відповідно кожному номіналу паличок).

Чим довше, тим більше число. Так, наприклад, паличка-одиниця всього 1 см, а паличка-десятка – 10 см. Нескладно здогадатися, що кожен сантиметр додає одиницю до числа.

Палички 5 сімейств кратних чисел, де одиниці групи подібні відтінками. Лінієчка-двійка червоного кольору, четвірка коричневого, а вісімка вишневого представляють сімейство чисел кратних 2. Числа, які діляться на 3, позначені світло-зеленим, темно-зеленим і синім кольорами, що відповідає 3, 6 і 9. Для 5 та 10 обрані жовтий і оранжевий кольори, а для одиниці білий. 7 виконана в чорному кольорі. Таким чином, ми маємо 5 сімейств: «червоне», «зелене», «жовте», «біле» і «чорне». В класичному наборі 241 паличка (для дошкільнят можна знайти спрощені варіанти по 144 або 116 паличок), причому в строгому співвідношенні кольору і кількості. При цьому «зелене» сімейство в деяких наборах представлено не відтінками зеленого, а блакитним і фіолетовим та називається «синьою» групою. А в «червоному» класі замість червоного – рожевий.

Заняття з кольоровими паличками проходять в 2 етапи.

Гра: На стадії гри дитина знайомиться з матеріалом. Це допомагає тренувати зорове сприйняття, а також дрібну моторику. Заняття нагадують гру з кубиками або мозаїкою, тобто дитина викладає якісь фігурки, будує вежі або драбинки.

Навчання: На стадії навчання малюк формує поняття складу числа і послідовності чисел. Цьому сприяють вправи, спрямовані на встановлення послідовності розташування паличок за якоюсь ознакою (наприклад, довжина або колір) і виконання простих арифметичних задач на додавання, віднімання тощо.

Ігрову стадію роботи з паличками можна починати з *однорічного віку*. Завдання, які можна виконувати в цей період носять ознайомчий характер.

Просте розглядання. Коментар дорослого щодо кольору взятої дитиною палички.

Додавання характеристики розміру (довга-коротка).

Цій нехитрій дії можна надати форму казки. Наприклад, троє поросят побудували будинки і обнесли їх тином: старший вибудував довгий, високий з коричневих прутів, середній брат спорудив в 2 рази менший з червоних, а молодший зробив найменший паркан з білих кілочків. Чий паркан міцніший? Чому?

До 2 років починаємо освоювати поняття цілого і частини. Зробити це допоможе ласун ведмежатко. Він дуже любить цукерки, але не може вибрати: з'їсти одну велику синю або кілька маленьких біленьких.

Ускладнити задачу можна тим, що разом з малюком подивитися, скільки ж білих поміщається в одній синій. І в підсумку малюк починає знайомитися з азами лічби.

2-3 роки. До 3 років додається цілий список цікавих вправ (список дано в послідовності від простого до складного):

Розкладання паличок за кольором або довжиною.

Повторення дій дорослого. Наприклад, викласти таку ж кількість паличок, як зробили ви.

Ігри на запам'ятовування: покажіть малюкові кілька викладених в ряд паличок, потім попросіть відвернутися. Приберіть одну і попросіть вгадати, якої палички не вистачає.

Розкладання за кольорами в зазначені «купки».

Вимірювання однією паличкою навколишніх предметів.

Порівняння, наскільки палички відрізняються по довжині. Для цього можна заплющити очі і спробувати вибрати довгу і коротку.

Визначення найдовшої та найкоротшої палички з набору.

Математичний етап починається з *4 – 4,5 років*.

На цьому ступені навчання вправи стають конкретними.

Посуньте 2 червоні палички в одну і попросіть дитину знайти аналог іншого кольору по довжині.

Один по одному називаєте числа, а дитина колір. Згодом числа називаються врозкид.

Попросіть дитину знайти паличку «один».

З цього віку деякі педагоги рекомендують додавати картки з цифрами на картоні відповідного паличкам кольору. Дітки повинні навчитися співвідносити колір і розмір із зоровим образом.

3 5 років заняття вже нагадують повноцінні задачки з математики і проходять у вигляді відповідей на запитання з наочною демонстрацією. Наприклад, скільки коричневих паличок поміщається на одній червоній? (2, тобто одна коричнева - це половина або ? від коричневої). Після того як дитина освоїла описані вище дії, можна переходити до таблиці множення. Наприклад, відкладемо 1 білу лінієчку. Це єдине число. Якщо додамо ще 9, то отримаємо 10 паличок, які відповідають числу 10. А всіх їх можна замінити однією. Якою? (Помаранчевою).

Крім освоєння математичних дій, палички Кюізенера допомагають в навчанні та розвитку мовлення. З їх допомогою можна:

- позначати наголос у словах (наприклад, розставляючи наголос на аркушах паперу з надрукованими словами);
- вибудовувати ритмічний малюнок пропозиції (коротка пауза на коми – коротка паличка, довга пауза, наприклад, на тире – довга паличка, на крапку – найдовша паличка);
- ділення слів на склади (особливо якщо до гри підключити кубики з буквами);
- показувати відтінки значення прикметників в різних ступенях порівняння і т.д.

Дітям краще всього вчитися граючи. І посібник «Числа в кольорі» дає прекрасні можливості для цього. Тільки всі цікаві заняття в методичних довідниках рекомендується підбирати під вік малюка.

Від 3 до 5 років

У цьому віці ігри повинні бути з етапу знайомства і з початковою математикою. Наприклад:

Знайомство. Дитина бере палички, називає або показує якого вони кольору, довжини.

Змійка. Діти повинні поставити по 4 палички одного кольору вертикально один на одного. Потім дорослий пропонує виміряти пальчиком довжину змійки, а також порівняти, чия фігурка довша.

Потяг. Дитина отримує 5 світло-зелених, 5 жовтих, 1 червону палички. Разом з дорослим рахує загальну кількість паличок, сортує за кольорами. А потім розгадує загадку: «Драбина лежить в полі, а по ній їде будинок» (Потяг). Дитина складає вагончики, використовуючи червоний, як паровоз, а потім чергує кольори. Коли фігура готова, дорослий просить назвати кольори по порядку.

Сушимо рушники. Малюк отримує 1 коричневу, 5 жовтих, 5 червоних паличок. Перше завдання – порівняти кількість, розклавши під кожною червоною жовту. А потім, уявивши, що коричнева – це сушарка, розвісити на неї чергуючи по 2 жовтих і 2 червоних рушники.

Будуємо дім. В якості будівельних матеріалів дитина отримує 6 коричневих паличок, 3 білі, 4 червоні, 4 світло-зелених, 4 жовтих. Разом з дорослим дитина вибудовує будиночки з 4 стін з кожного сімейства кольору, віконцем посередині і двома брусочками, як дах. Коли будиночки готові, потрібно порівняти їх розміри (більше-менше) і кольори.

Від 5 до 7 років

Це вправи математичного етапу роботи з посібником. Для нього характерне більш лаконічне вираження поставленого завдання.

Вибери всі палички, які довші червоної, при цьому коротші синьої.

Скільки і яких паличок поміститься на синій паличці?

Як зробити число 5?

З яких брусків можна зробити жовту?

Наскільки синя лінійка відрізняється від світло-зеленої (порахувати скільки яких паличок вміщується);

Складаємо паличками числа від 11 до 20.

З паличок можна складати плоскі фігури, але це не все. Палички Кюізенера використовуються і для створення об'ємних фігур. Починати, як всі інші вправи, потрібно з елементарних завдань. Наприклад, побудувати лабіринт з паличок одного або двох кольорів. Також можна зробити колодязь, замок і навіть будиночок для птахів. І для початку діти вгадують, як він називається. Ще один спосіб об'ємного моделювання, це викладання паличок відповідної довжини на малюнки, які представляють собою ілюстрації до казок. Прикладом такого виду роботи є альбоми-книжки. Колекції цих альбомів для різного віку поповнюються досить часто.

Ігри та заняття з паличками Кюізенера

(З досвіду роботи)

1. Знайомимося з паличками. Разом з дитиною розгляньте, обстежте всі палички, розкажіть якого вони кольору, довжини.
2. Візьми в праву руку якомога більше паличок, а тепер в ліву.
3. Можна викладати з паличок на площині доріжки, паркани, потяги, квадрати, прямокутники, меблі, різні будиночки, гаражі.
4. Викладаємо драбинку з 10 паличок Кюізенера від меншої (білої) до більшої (помаранчевої) і навпаки. Пройдіться пальчиками по сходинках драбинки, можна порахувати вголос від 1 до 10 і назад.
5. Викладаємо драбинку, пропускаючи по 1 паличці. Дитині потрібно знайти місце для відсутніх паличок.
6. Можна будувати з паличок, як з конструктора, об'ємні споруди: колодязі, башточки, хатинки тощо.
7. Розкладаємо палички за кольором, довжиною.
8. «Знайди паличку того ж кольору, що і у мене. Якого вони кольору?»
9. «Поклади стільки ж паличок, скільки і у мене».
10. «Виклади палички, чергуючи їх за кольором: червона, жовта, червона, жовта» (надалі алгоритм ускладнюється).
11. Викладіть кілька рахункових паличок Кюізенера, запропонуйте дитині їх запам'ятати, а потім, поки дитина не бачить, заховайте одну з паличок. Дитині потрібно здогадатися, яка паличка зникла.

12. Викладіть кілька паличок, запропонуйте дитині запам'ятати їх розташування і поміняйте їх місцями. Малюкові треба повернути все на місце.
13. Викладіть перед дитиною дві палички: «Яка паличка довша? Яка коротша?». Накладіть ці палички одна на одну, підрівняйте кінці, і перевірте.
14. Викладіть перед дитиною кілька паличок Кюізенера і запитайте: «Яка найдовша? Яка найкоротша?»
15. «Знайди будь-яку паличку, яка коротша за синю, довша за червону».
16. Розкладіть палички на 2 купки: в одній 10 штук, а в іншій 2. Запитайте, де паличок більше.
17. Попросіть показати вам червону паличку, синю, жовту.
18. «Покажи паличку, щоб вона була не жовтого кольору».
19. Попросіть знайти дві абсолютно однакові палички Кюізенера. Запитайте: «Які вони по довжині? Якого вони кольору?»
20. Побудуйте поїзд з вагонів різної довжини, починаючи від найкоротшого і закінчуючи найдовшим. Запитайте, якого кольору вагон стоїть п'ятим, восьмим. Який вагон праворуч від синього, зліва від жовтого. Який вагон тут найкоротший, найдовший? Які вагони довші за жовтий, коротші за синій.
21. Викладіть кілька пар однакових паличок і попросіть дитину «поставити палички парами».
22. Назвіть число, а дитині потрібно буде знайти відповідну паличку Кюізенера (1 – біла, 2 – рожева тощо). І навпаки, ви покажете паличку, а дитина називає потрібне число. Тут же можна викладати картки із зображеними на них точками або цифрами.
23. З декількох паличок потрібно скласти таку ж по довжині, як бордова, помаранчева.
24. З декількох однакових паличок потрібно скласти таку ж по довжині, як помаранчева.
25. Скільки білих паличок вкладеться у синій паличці?
26. За допомогою помаранчевої палички потрібно виміряти довжину книги, олівця тощо.
27. «Перерахуйте всі кольори паличок, що лежать на столі».
28. «Знайди в наборі найдовшу і найкоротшу паличку. Постав їх одну на одну. А тепер поруч одна з одною».
29. «Обери 2 палички одного кольору. Які вони по довжині? Тепер знайди дві палички однієї довжини. Якого вони кольору?»
30. «Візьми дві будь-які палички і поклади їх так, щоб довга виявилася внизу».

МАТЕМАТИКА У КАЗКАХ

Казка про трикутник

Був собі Трикутник. Він завжди вихвалявся своїми гострими кутами, що ніби вони найчастіше застосовуються скрізь і саме з допомогою них можна проникнути скрізь без перешкод.

Одного разу в гості до Трикутника завітали Ножиці. Перед ними знову почав вихвалитися Трикутник: «Бачите. Який я мудрий, хитрий, швидкий, активний – майже всемогутній. У мене є сторони, кути».

А Ножиці слухали і вирішили провчити хвалька. Коли Трикутник заснув, Ножиці відрізали йому кожен кут і перетворили його у шестикутник. Тепер нікуди не зможе всунути свого гострого носа, - подумали Ножиці. І дійсно, коли Трикутник прокинувся, то був дуже здивований своїм зовнішнім виглядом. Та побачивши себе, почав ще більше хвалитися своєю великою кількістю сторін і кутів.

В черговий раз, коли Трикутник знову заснув, Ножиці перетворили його у круг. Вихвалявся ти, що у тебе все є, тож будь тепер Кругом назавжди, щоб не міг хвалитися великою кількістю своїх елементів та гострими кутами. Тепер у тебе не буде жодного кута, - радісно сказали Ножиці і попрямували до інших фігур шукати подібного хвалька.

Казка про Квадрат, Трикутник і Круг

Посперечалися якось Трикутник, Квадрат і Круг, хто з них найголовніший. «Той найголовніший, у кого більше кутів. Це я! – з гордістю заявив Квадрат і підняв один кут вгору.

«У мене кутів менше, але вони гостріші, ніж у тебе, Квадрате», - сказав Трикутник і подивився на Круга, який лежав на траві. «У когось ні одного кута немає, навіть самого маленького» - поважно сказав Квадрат.

«Це добре, що у вас є кути, - задумливо дивлячись на хмари, сказав Круг. – Але у мене друзів багато, тому що я всім дуже потрібний.» «Так вже й потрібний» - засумнівались Квадрат з Трикутником.

«Давайте перевіримо! – весело підстрибнув Круг. – Тільки для цього потрібно невелику подорож здійснити та з горбочка спуститись, щоб на лісову галявинку вийти, - там друзів моїх зустріти можна.»

Покотився Круг по доріжці. Квадрат з Трикутником ледь-ледь за ним встигають. Дістались до горбочка.

Стали спускатись. Квадрат повільно спускається – з однієї сторони на іншу йому нелегко перекочуватися. А Круг котиться з горбка швидко, обігнав він Квадрата і Трикутника, стоїть внизу, чекає суперників і думає: «Чому

Квадрат і Трикутник не котяться так як я?»

Ледве спустились Квадрат з Трикутником вниз, задихались – слова промовити не можуть. А Круг тільки посміхається. Ось мої друзі – познайомтесь», - показує Круг в сторону великого круглого пенька.

«Виручайте мене, друзі, - підкотився Круг до пенька, - а то Квадрат і Трикутник наді мною сміються: ні одного кута, кажуть, у тебе немає, нікому ти такий не потрібний.»

Тут раптом прибіг Їжак і каже: «Я вам щось покажу, - розхвилювався він – це там у гущавині. Я заховав там те, що на дорозі знайшов. Багато років збирав, хотів візок змайструвати.» Засміялись Квадрат з Трикутником: «Нічого у тебе не вийде.» «Воза, можливо і не вийде, - каже Круг, - а в господарстві знадобиться.» Тут прибігли Мишка, Жабка і Півник.

Їжачок сказав: «Давайте всі по колесу візьмемо.»

«Я знаю, що з ним робитиму», - сказала Мишка, взяла саме найменше колесо і прядку зробила. Їжак теж додумався до свого колеса дві палки

приладнувати – візок вийшов. «Я теж придумала, що з колесом зробити», - сказала Жабка і більше колесо до криниці примостила, щоб водичку було краще діставати.

А Півник найбільше колесо в струмок опустив, жорна поставив і млинок збудував.

Всі колеса в господарстві знадобились. Мишка на прядці нитки пряде, Жабка з криниці воду носить – город поливає. Їжак з лісу на своєму візку гриби, ягоди, дрова возить, а Півник на млині борошно меле.

Запросили вони Круга, Квадрата і Трикутника на їх речі подивитись. Як дорогих гостей прийняли: Мишка рукавички зв'язала і подарувала, Жабка морквиною з городу пригостила, Їжак – грибами, Півник – смачними пирогами.

Соромно стало Квадрату і Трикутнику. Вибач нас,- говорять. – Сміялись ми над тобою, тепер бачимо, що і Круг – фігура потрібна».

Казка про незвичайну дружбу

На березі глибокої річки сиділа Висота і гірко плакала. Її солоні сльози важкими краплинами падали у хвилики. Вода ставала все солонішою, аж захвилювалися маленькі рибки: Що це?Що це? Хіба ми вже допливли до моря?

Але ні, це було не море. Ось знайомий дідусь Рак, ось камінці, серед яких добре ховатися, коли граєш у піжмурки. Рибки оточили дідуса і ну запитувати:

- Дідусю, що це? Чому вода така солона? Що нам робити?
- А ну, малеча, не шуміть! Здається мені, що комусь потрібна наша допомога.

І неквапом рушив уверх течії, щоб знайти те місце, де вода стала солона.

- Дідусю, швидше, швидше, - гукали нетерплячі рибки, бо вони вже побачили щось незвичайне на бережку.

Дідусь Рак визирнув і собі і сказав:

- Це ж Висота. Яка вона струнка, висока. Гарна. Але чомусь дуже засмучена. Треба її втішити.

Рибки залюбки погодилися з дідусевими словами й почали кружляти в сріблястому танці, щоб хоч якось розважити незнайомку.

Висота не одразу помітила сріблясті спалахи на хвильках. А коли рибки почали підстрибувати над хвильками, Висота здивовано вигукнула:

- Ну й чудасія! Рибки літають!

У неї висохли сльози, і вона радісно заплескала в долоньки. Рибки потанцювали ще трохи, а потім запитали:

- Чому ти плакала? Наші хвильки від твоїх сліз стали солоними, наче в морі.

Висота нахмурила брівки, ніби знов зібралася заплакати, аж тут дідусь Рак промовив:

- Сльозами горю не допоможеш. Краще розкажи, чому ти була така засмучена?

Висота зітхнула і розповіла, що з нею ніхто не захотів гратися, бо вона висока, тонка і... не талановита.

Рибки і дідусь Рак переглянулися між собою і запросили Висоту в гості на чашечку чаю із білого латаття.

Висота погодилася і ступила в річку. Будиночок рибок був на самому глибокому місці річки, але Висоті вода доходила до пояса, така вона була висока.

Потім рибки вирішили пограти у «скакалочку». Висота дуже зраділа і стала скакалочкою, а рибки перестрибували через неї. Дідусь Рак тільки тихенько посміхався у вуса. Так вони гралися, аж поки не побачили на

березі зеленого коника. Він дуже поспішав у справах, але не знав, як перебратися через річку.

- Я тобі допоможу, - сказала Висота і стала місточком. Коник пострибав по місточку і опинився на другому березі річки.

- Дякую тобі, люба Висота, за допомогу!

- Ось бачиш, - сказали рибки, - ти дуже талановита. Можеш бути різною:

і високою, і довгою, і глибокою.

- І ще ти дуже гарна: струнка, пряма і дуже потрібна всім, - додав дідусь

Рак.

Пори року

Жив в одній країні король на ймення Рік. Незліченні були його багатства.

Та більш за все любив і цінував він своїх чотирьох дочок – Зиму, Весну, Літо і Осінь.

Старша сестра – Зима – була злою і ненавиділа все живе. Та в присутності батька завжди пестила звіряток і ніжно підливала квіточки. Весна ж була дуже привітною і більш за все любила природу. Вона часто гралася зі своєю, такою ж природолюбивою сестрою Осінню. Також дочки разом з батьком завжди сміялися над витівками наймолодшої сестри – Літо.

Минав час. Зістарівся вже король. Та вирішив він передати свій трон дочкам. Щоб нікого не образити, король розділив рік на чотири частини. «Дочки пануватимуть по черзі, - думав Рік – і все буде добре.»

Найбільш любив король Весну. Тому вирішив, що вона розпочинатиме рік. Всі сестри з ним погодились, окрім заздрісної Зими. Коли Весна повинна була вперше зійти на трон, Зима замкнула її в підвалі. А сама, одягнувши її вбрання, зійшла замість неї.

Коли Зима почала панувати, король одразу зрозумів. Що це не Весна. Адже все навкруги було біле-біле. Тоді Рік сказав:

- Зимо, Зимо, навіщо ти це зробила? Тепер уже нічого не зміниш... Ти будеш розпочинати рік. Але я тебе покараю. Ти будеш не тільки розпочинати, а й закінчувати його!

З того часу Зима розпочинає та закінчує рік.

Як геометричні фігури місто будували

В одній чарівній країні – математика жили геометричні фігури. Вони дуже любили працювати і у кожної була своя улюблена справа.

Круг любив свій яблуневий сад, де він вирощував солодкі. Соковиті яблука, а вечорами сидів на веранді і пив чай з яблучним варенням. Він мріяв про те, як було б добре побудувати місто для звірят з геометричних фігур. Недалечко від Круга жив Прямокутник. Він дуже любив квіти. Кожний ранок, поливаючи квіти, Прямокутник любувався їх красою, а ввечері ходив до Круга в гості пити чай. Одного разу Круг вирішив розповісти про свою мрію товаришу. Прямокутнику дуже сподобався задум і вони розповіли про нього Квадрату і трикутнику. Всі геометричні фігури вирішили негайно розпочати роботу. Квадрат і Прямокутник були гарними будівельниками, вони будували стіни з цеглин. Трикутник робив дахи з черепиці, а круг – віконечка. Дуже швидко місто було збудовано, залишилось запросити тільки звірят. Круг навколо міста посадив яблуні, а прямокутник зробив гарні клумби з квітами.

В місто прийшли жити різні тварини: сова, страус, собака. Геометричні фігури з ними подружились і стали ходити один до одного в гості.

Казка про геометричні фігури

Дуже давно в чудовій країні Геометрія жили не звичайні люди, а геометричні фігури: круг, квадрат, трикутник, овал і прямокутник. Були вони хорошими друзями і завжди один одному допомагали.

Одного разу вони посварились, доказували, що кожна фігура краща.

Круг сказав: «Я кращий за всіх, таких як я, не знайти: кругла тарілка. Колесо. Монета. Не знайдеш в мене кутів, бо у мене їх немає».

Овал кричав: «Я красивіший від усіх, у мене видовжена округлість. У ванній дзеркало – овал і блюдо, і яйце, а ще обличчя у людини».

Трикутник перебивав усіх: «Немає кращого, ніж я, адже у мене три однакових кути, трикутне сідло у велосипедиста і крило у літака».

Тут сердитий квадрат каже: «Ти шоколадку відломи і вийде квадрат. На стіні плакат – квадрат, і вікно – квадрат, і стілець квадрат. Дошка, де шахи стоять і кожна клітинка на ній теж квадрат. Квадрат – чотири сторони, всі сторони рівні і всі куточки прямі».

Прямокутник каже квадрату: «Я майже такий як ти, у мене чотири кути, але я довший. Двері – прямокутник, книжка – прямокутник, картинка – прямокутник».

Круг всім їм каже: «Друзі, що ми робимо? Навіщо сперечатися? Всі фігури по-своєму гарні».

Друзі зрозуміли, що були неправі і помирились.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Баглаєва Н.І. Вимірювання – цікаво і корисно // Дошкільне виховання.- 2001. - № 5. - С.13-15.
2. Баглаєва Н.І. Логіко-математичні ігри. // Палітра педагога. - 2000. - №1. - С. 5-7.
3. Баглаєва Н.І. Пізнати світ – цікаво. Класифікація предметів дітьми дошкільного віку //Дитячий садок. – 2000. - № 42. - С.17.
4. Єрменчук А.І. Вчимо міркувати змалечку. – м.Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко, 2007. – 52 с.іл.
5. Жулідова. Інтелектуальні ігри в розумовому розвитку дошкільників // Дошкільне виховання.- 2000 .- № 12. – С. 14-15.
6. Зайцева Л. Елементарна математична компетентність // Дошкільне виховання. –2004 . – № 7.
7. Коментар до Базового компонента дошкільної освіти в Україні. Науковий Методичний посібник. / Науковий редактор О.Л. Кононко. – К.: редакція журналу «Дошкільне виховання». – 2003. – 185 с.
8. Крутій К. Маковецька Н.// Скарбничка ігор для розумних батьків і кмітливих дітлахів . – Запоріжжя: ЛПКС. ЛТД. 2000.- 204 с. : іл. .
9. Плетеницька Л. //Логіко-математичний розвиток дошкільників. Запоріжжя: ЛПКС. – 2002. – 285 с.
10. Старченко В. Логіко-математичний аспект дошкільної освіти // Дошкільне виховання. – 2005. - №7. – С. 22-23.
11. Стеценко І., Стрижак О. Навчальний розвивальний курс «Логіки світу». –

